

Irinel Beatrice
Nicoară

Muzică și mișcare

2

Manual pentru clasa a II-a

Acest manual este proprietatea Ministerului Educației.
Acest proiect de manual școlar este realizat în conformitate cu Programa școlară
aprobată prin Ordinul ministrului educației nr. 3418/19.03.2013.

116.111 – numărul de telefon de asistență pentru copii

Irinel Beatrice
Nicoară

Muzică și mișcare

2

Manual pentru
clasa a II-a

Manualul școlar a fost aprobat de Ministerul Educației prin ordinul de ministru nr. 3884/08.06.2021.

Manualul este distribuit elevilor în mod gratuit, atât în format tipărit, cât și digital, și este transmisibil timp de patru ani școlari, începând cu anul școlar 2021–2022.

Inspectoratul școlar

Școala/Colegiul/Liceul

ACEST MANUAL A FOST FOLOSIT:

Anul	Numele elevului	Clasa	Anul școlar	Aspectul manualului*			
				format tipărit		format digital	
				la primire	la predare	la primire	la predare
1							
2							
3							
4							

* Pentru precizarea aspectului manualului se va folosi unul dintre următorii termeni: nou, bun, îngrijit, neîngrijit, deteriorat.

- Cadrele didactice vor verifica dacă informațiile înscrise în tabelul de mai sus sunt corecte.
- Elevii nu vor face niciun fel de însemnări pe manual.

Muzică și mișcare. Manual pentru clasa a II-a
Irinel Beatrice Nicoară

Referenți științifici: prof. metodist gr. I Iustina Daniela Ilie, Liceul Teoretic „Traian Lalescu”, Școala Gimnazială nr. 1, Brănești
conf. univ. dr. Diana Dembinski, Facultatea de Compoziție, Muzicologie și Pedagogie muzicală,
Universitatea Națională de Muzică din București

Copyright © 2021 Grup Media Litera
Toate drepturile rezervate

Editura Litera
tel.: 0374 82 66 35; 021 319 63 90; 031 425 16 19
e-mail: contact@litera.ro
www.litera.ro

Editor: Vidrașcu și fiii
Redactor: Gabriela Niță
Corector: Ionel Palade
Credite foto: Dreamstime, Shutterstock
Copertă: Vlad Panfilov
Tehnoredactare: Vlad Panfilov
Prepress: Banu Gheorghe

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
NICOARĂ, IRINEL BEATRICE
Muzică și mișcare: manual pentru clasa a II-a /
Irinel Beatrice Nicoară. - București : Litera, 2021
ISBN 978-606-33-7536-1

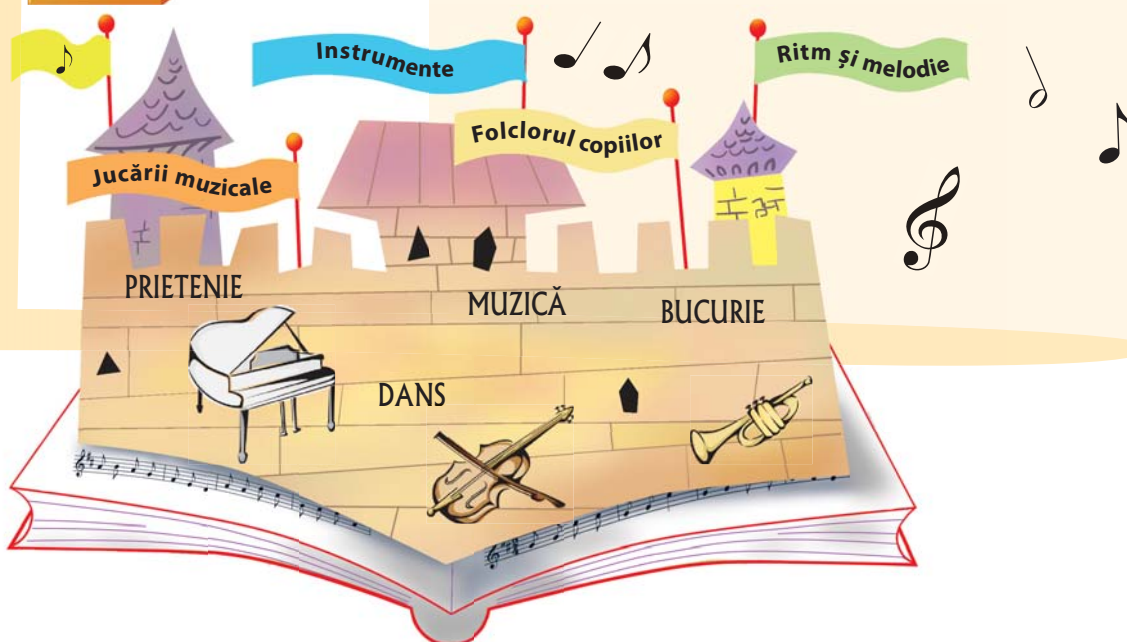

Cuprins

Structura manualului	5	Unitatea 4 • Orașul Cor	48
Începe povestea.....	6	Povestea continuă.....	49
Unitatea 1 • Muzica și prietenii ei	7	Cântarea vocală	50
Muzică și culoare	8	Dicția	52
Muzică și poezie	10	Să cântăm în cor!	54
Muzică, film și dans	12	Cântarea cu acompaniament	56
Muzică și matematică	14	Să cântăm cu solist!	58
Evaluare	16	Percuția corporală	60
Unitatea 2 • Regatul sunetelor	17	Recapitulare	62
Sunete din natură (1)	18	Evaluare	64
Sunete din natură (2)	20	Unitatea 5 • Împărăția Melodiei	65
Sunete vocale (1)	22	Sunete înalte și joase	66
Sunete vocale (2)	24	Mersul melodiei	68
Sunete muzicale instrumentale	26	Legătura dintre text și melodie	70
Lumea sunetelor	28	Cântare în dialog	72
Recapitulare	30	Nuanțe – tare și încet.	74
Evaluare	32	Cântec vesel, cântec trist	76
Unitatea 3 • Tărâmul Ritmului	33	Genuri muzicale	
Sunete scurte, sunete lungi	34	– din folclorul copiilor –	78
PAS cu PAS	36	Recapitulare	80
Tradiții de sărbători	38	Evaluare	82
De la PAS la IUTE	40	Unitatea 6 • Amintiri muzicale	83
PAS, IUTE și RAR	42	Recapitulare finală	84
Pauza - scurtă recreație muzicală	44	Evaluare finală	87
Recapitulare	46	Încheierea poveștii	88
Evaluare	47		

Dragă prietene,
Bine te-am găsit!
Sunt **Arlechinul Cântăreț** și te voi însoți
în călătoria prin paginile manualului de
Muzică și mișcare. Vom străbate împreună
drumul către Împărăția Muzicii.
Prietenii și ajutoarele de nădejde îți vor fi
**cântecele, mișcarea, imaginația, gândirea,
joaca și creativitatea!**
Îți urez mult succes în călătoria muzicală!

Competențe generale și specifice, conform programei școlare pentru disciplina **MUZICĂ ȘI MIȘCARE**,
clasa pregătitoare, clasa I și clasa a II-a, aprobată prin OMEN nr. 3418/19.03.2013

1. Receptarea unor cântece pentru copii și a unor elemente simple de limbaj muzical

- 1.1. Receptarea unor sunete emise de surse diferite, cu durate, intensități, înălțime și viteză de succesiune contrastante.
- 1.2. Receptarea sunetelor emise de anumite instrumente muzicale și identificarea direcției de propagare a sunetului.
- 1.3. Recunoașterea sunetelor emise de jucăriile muzicale, în corelarea lor auditivă cu anumite calități ale sunetelor muzicale.
- 1.4. Receptarea cântecelor cu un ambitus cuprins între DO_1 - DO_2 , adecvate vârstei.

2. Interpretarea de cântece pentru copii, cu mijloace specifice vârstei

- 2.1. Cântarea în colectiv, în grupuri mici și individual, asociind dirijatul intuitiv.
- 2.2. Cântarea în colectiv, asociind acompaniamentul sugerat de ritm și de măsură.
- 2.3. Reprezentarea unor calități ale sunetelor prin semne convenționale.

3. Exprimarea unor idei, sentimente și experiențe prin intermediul muzicii și al mișcării, individual sau în grup

- 3.1. Manifestarea adecvată pe muzică, sugerată de anumite elemente de limbaj muzical.
- 3.2. Executarea unui dans/joc pe muzică, inițiat și organizat în colectiv.
- 3.3. Confectionarea de jucării muzicale din materiale naturale.
- 3.4. Crearea unor linii melodice simple și a unor combinații ritmice, asociate cu mișcări adecvate.

Structura manualului

Varianta tipărită

Manualul de *Muzică și mișcare* este structurat pe unități tematice care dezvoltă conținuturile din programă. Prezentate într-o formă deosebit de atractivă, lecțiile cuprind exemple de activități care conduc la formarea competențelor specifice disciplinei. Organizarea conținutului permite crearea de relații cu celelalte discipline studiate.

Varianta digitală

Varianta digitală cuprinde integral conținutul manualului în variantă tipărită, având în plus exerciții interactive, jocuri educaționale, animații, filme și simulări.

Toate acestea au obiectivul de a aduce un plus de valoare cognitivă.

Paginile din manual pot fi vizionate pe desktop, laptop, tabletă, telefon, oferind o experiență excelentă de navigare.

Navigarea în varianta digitală permite parcurgerea manualului și revenirea la activitatea de învățare precedentă.

AMII static 	Cuprinde: desene, fotografii.
AMII animat 	Cuprinde animații sau filme.
AMII interactiv 	Cuprinde elemente educaționale cu grad înalt de interactivitate – rezolvare de probleme, experiment și descoperire, jocuri educative –, prin care elevul reușește să adauge plus valoare cognitivă.

Începe povestea...

Am o poveste din Împărăția
Muzicii pentru tine.

În regatul **Melodia**
Locuiesc în armonie
Renumitul Rege **Sunet**
Și Regina **Simfonie**.
Este-un regat fermecat,
Unde găsești peste tot
Sunete înalte, joase,
Lungi, mai scurte...
Nici nu pot
Să ți le înșir pe toate
Dintr-odată; tare-aș vrea
Să poți merge chiar acolo!
Știu sigur că te-ar încânta!

Dirijor grozav plângea,
Lacrimi amare vărsa!
Dar Regele nostru, **Sunet**,
Pe gânduri nu a mai stat
Și l-a invitat degrabă
Pe **Cântecel** la palat.
El, eroul cel mai mare,
L-a sărit în ajutor,
Instrumentele să-mpace
Cu acel **Compozitor**.

Povestea însă ne spune
Că-ntr-o zi, mai pe-nserat,
C-o problemă încurcată
A venit la rege-n grabă
Împăratul **Dirijor**,
Vrând de-ndată ajutor.
Baronul **Compozitor**,
Din împărăția sa, **Orchestra**,
Supăra pe toată lumea!
Pe-orîșice locuitor!
Nici **Vioara**, nici **Chitara**,
Fluierul sau **Tamburina**,
Nici **Toba** și nici **Pianul**,
Contrabasul, **Piculina**
Nu puteau deloc să cânte!
Zăceau toate mute-mute!

Înainte de plecare,
Cântecel a întreat:
— Crezi c-o să reușesc oare
Așa, singur, să răzbat
Printre-atâtea încercări,
Teste, fișe, întrebări?
Un copil i-a spus așa:
— Uite, știu că-i cineva,
Elevii din clasa a II-a
Cred că mult s-ar bucura
Cu tine de i-ai lua...
Nu doar că te-ar ajuta,
Dar, în toată aventura,
Muzică ar învăța!
Cântecel la drum porni.
Hai, veniți și voi, copiii!

Unitatea 1

Muzica și prietenii ei

- Care este legătura dintre muzică și pictură, dans, poezie sau film?
- Care este legătura dintre muzică și matematică?

Vei învăța despre:

- Cântarea vocală în colectiv, în grupuri mici și individual.
- Legătura dintre text și melodie, mișcări sugerate de text.
- Dans.

Competențe: 1.4; 2.1; 3.1; 3.2.

Muzică și culoare

Știi că...

Spectrograma este imaginea sunetului. Accesează site-ul Chrome Music Lab pentru a vedea spectrogramele sunetelor emise de diferite instrumente muzicale.

Folosește microfonul pentru a vedea imaginea sunetului vocii tale!

Unde întâlnim culori în jurul nostru?
Tu știi numele culorilor? De unde le-ai aflat?
Care este culoarea ta preferată?

Exersează!

- Observă imaginea. Ce culori recunoști?

Descoperă!

- La fel ca sunetele, culorile sunt peste tot în jurul nostru.
- Între muzică și pictură există o strânsă legătură. Amândouă sunt arte. Prin ele, oamenii își exprimă sentimentele, emoțiile, trăirile.
- Muzica și poezia se inspiră una de la cealaltă.
- Când aud o melodie veselă, oamenii se gândesc la culori calde și vii.
- Când aud o melodie tristă sau lentă, oamenii se gândesc la culori închise.

Reține!

- Cei care combină culorile sunt *pictorii*.
- Cei care combină sunetele sunt *compozitorii*.

George Enescu,
compozitor

Nicolae Grigorescu,
pictor

Amintește-ți!

- Ce culori ți se par vesele? Explică!

Exersează!

- Care dintre imaginile de mai jos îți inspiră melodii vesele? Explică!

1

2

3

4

- Ascultă, cu ochii închiși, melodia *Dacă vesel se trăiește*. Ce culori ți-a inspirat, în minte, acest cântec? Compară rezultatele cu colegii! Care a fost cea mai prezentă culoare în imaginația voastră?
- Amintește-ți un cântec vesel învățat anul trecut și intonează-l.

Audiază!

- Ascultă cântecul *Culorile*, de Raluca Andrei.

Creațiile mele!

- Desenează un instrument din care să iasă, în loc de sunete, pete de culoare. Prezintă-l colegilor, în 3-4 enunțuri. Nu uita să găsești un nume pentru instrumentul tău! Adaugă desenul la **portofoliu**.

Muzică și poezie

Ce este o poezie? Cum ne dăm seama că un text este poezie? Recită o poezie cunoscută!

Descoperă!

- Muzica este poezie fără cuvinte, iar poezia este muzică fără melodie.
- O poezie poate deveni cântec atunci când cuvintele sunt spuse pe sunete muzicale.
- Atât cântecele, cât și poeziile au ritm.
- Există, de asemenea, o legătură foarte strânsă între muzică și poveste.
- Unele povești, precum *Muzicanții din Bremen*, au personaje care cântă. Altele sunt puse pe muzică. De exemplu: *Spărgătorul de nuci*, *Regatul înghețat*, *Mica sirenă*, *Scufița Roșie*.

Căsuța din pădure

În pădurea cu alune
Aveau casă doi pitici.
Vine pupăza și spune:
— Vreau să stau și eu aici!

lată, vine și-o broscuță.
Hop, hop, hop, sărind mereu.
— Dac-aveți loc în căsuță,
M-am gândit să stau și eu!

Șoricelul strigă-ndată:
— Iată, și eu am venit!
Casa voastră e curată,
Noroc, bine v-am găsit!

Și-n căsuța cea drăguță
Stau vreo cinci prieteni mici.
Șoricelul și-o broscuță,
Pupăza și doi pitici.

Exersează!

- Câte strofe are poezia?
- Câte versuri are o strofă?
- Învăță poezia.

Învăță un cântec!

Căsuța din pădure

(după auz)

Muzica: I. Nicorescu

Mișcat

În pă - du - rea cu a - lu - ne A - veau ca - să doi pi - tici.
 A ve - nit și o bros - cu - ță, Hop - hop - hop, să - rind me - reu.
 Șo - ri - ce - lul stri - gă - nda - tă: la - tă și eu am ve - nit.
 Și-n că - su - ța cea dră - gu - ță Stau vreo cinci pri - e - teni mici.

Vi - ne pu - pă - za și spu - ne: Vreau să stau și eu a - ici!
 Da - c-a - veți loc în că - su - ță, M-am gân - dit să stau și eu!
 Ca - sa voas - tră e cu - ra - tă. No - roc, bi - ne v-am gă - sit!
 Șo - ri - ce - lul și-o bros - cu - ță, Pu - pă - za și doi pi - tici.

Refren

Pu - pu - pu, ___ pu - pu - pu, ___ Vreau să stau și eu a - ici!
 Oac, oac, oac, ___ oac, oac, oac, ___ M-am gân - dit să stau și eu!
 Chiț, chiț, chiț, ___ Chiț, chiț, chiț, ___ No - roc, bi - ne v-am gă - sit!
 Tra, la, la, ___ Tra, la, la, ___ Stau vreo cinci pri - e - teni mici.

Exersează!

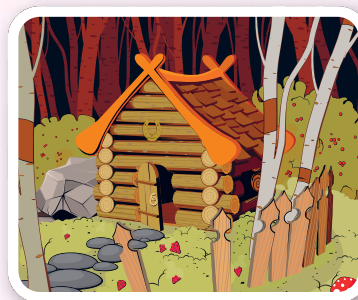
- Este vreo deosebire între poezie și cântec? Explică.
- Învăță melodia și cântă.
- Te-a ajutat să știi deja versurile? Explică.
- Alegeți, dintre voi, elevi care să devină personajele întâlnite în cântec. Ei vor cânta câte o strofă, iar restul clasei va intona refrenul.

Creațiile mele!

- Desenează căsuța din pădure și pe locatarii ei. Pune desenul în portofoliu!

Muzică, film și dans

Amintește-ți un cântec pe care l-ai auzit într-un film. Poți să îl intonezi?

Descoperă!

- În filme, muzica însoțește imaginile în mișcare. Melodiile din film pot transmite emoții precum fericirea sau tristețea, dar pot și anunța momente importante ale acțiunii.
- Toată muzica unui film alcătuiește **coloana sonoră** a acestuia.
- Unele cântece frumoase din filme rămân în amintirea oamenilor pentru multă vreme.

Știi să dansezi? Ce dansuri cunoști? Execută câteva mișcări din dansul preferat, fără muzică. Ce observi?

Descoperă!

- Dansul este inspirat de muzică.
- Mișcările dansului sunt indicate de melodie.
- Dansurile sunt diferite de la o țară la alta, așa cum sunt limba vorbită și cântecele.
- Dansuri populare românești sunt: *Hora, Călușarii, Alunelul, Sârba*.

Dansul Călușului
Comuna Frătești, județul Giurgiu

Învață un cântec!

Hora (după auz)

Din folclorul copiilor

Frun-ză ver-de de ci-coa-re Tra, la, la, la, la, la, Hai să tra-gem
 Să ju-căm ho-ra pe loc Și s-a-vem me-

ho-ra ma-re Tra, la, la, la, la, la, Pe câm-pi-a cea cu flori
 reu no-roc Tot mai lin, mai lin, mai lin

Tra, la, la, la, la, la, Că e soa-re fă-ră nori, Tra, la, la, la, la, la.
 Ca soa-re-le pe se-nin

Mișcare pe muzică

- Învață pașii de horă:
doi pași înainte,
doi pași înapoi.
- Ascultă și fredonează o horă și
dansează, împreună cu colegii,
pe melodia acesteia.
- Spune, la sfârșit, ce ai simțit în timpul
dansului: bucurie, tristețe, emoție,
indiferență. Vei mai dansa hora?
- Învață și alte dansuri populare.

Muzică și matematică

Crezi că există vreo legătură între muzică și matematică? Explică.

Descoperă!

Orice cântec este construit cu ajutorul matematicii. Durata sunetelor, numărul de versuri și de strofe, ritmul melodiei... toate au legătură cu matematica.

- Număratul până la zece devine mai vesel dacă se face prin cântec. Vrei să încerci?
- Intonează melodia de mai jos.

Reține!

Muzica este bună prietenă cu matematica!

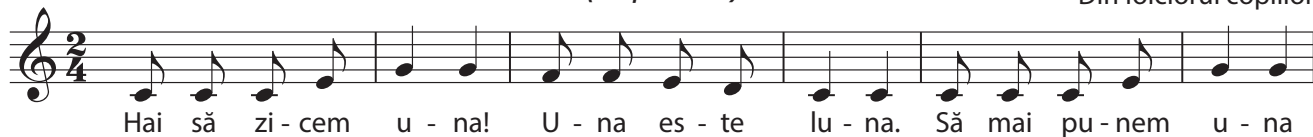

Învață un cântec!

Numărătoare

(după auz)

Din folclorul copiilor

Hai să zicem una!

Una este luna.

Să mai punem una

Să se facă 2!

*Două mâini copilul are,
Una este luna!*

Să mai punem una

Să se facă 3!

*Trei crai vin din depărtare,
Două mâini copilul are,
Una este luna!*

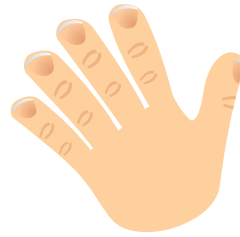
**Să mai punem una
Să se facă 4!**

*Patru roți mașina are,
Trei crai vin din depărtare,
Două mâini copilul are,
Una este luna!*

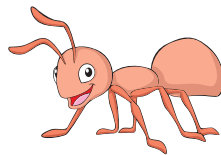
**Să mai punem una
Să se facă 5!**

*Cinci degete la o mână,
Patru roți mașina are,
Trei crai vin din depărtare,
Două mâini copilul are,
Una este luna!*

**Să mai punem una
Să se facă 6!**

Gâze cu șase picioare.

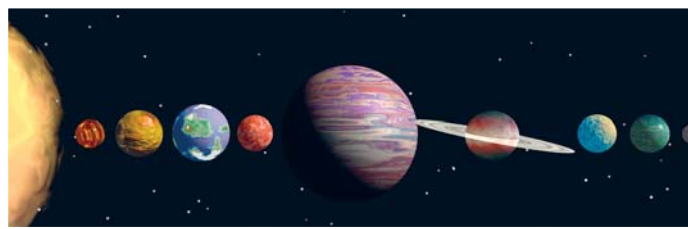
**Să mai punem una
Să se facă 7!**

Șapte zile-n săptămână.

**Să mai punem una
Să se facă 8!**

Opt planete lângă soare.

**Să mai punem una
Să se facă 9!**

Nouă flori buchetul are.

**Să mai punem una
Să se facă 10!**

Zece-i nota cea mai mare.

Lucrăm împreună!

- Formați două grupe. O grupă cântă partea scrisă cu litere îngroșate, iar cealaltă intonează versurile scrise înclinat, ca un dialog.
- Fiecare grupă cântă versurile corespunzătoare unui număr.
- Găsiți și alte cântece în care să fie prezente numere sau chiar operații matematice.

Verifică portofoliul!

- Verificați piesele din portofoliu realizate în această unitate (paginile 9, 11).
- Fiecare elev va avea în vedere:
 - să aibă toate piesele propuse;
 - să respecte cerința în fiecare caz;
 - să completeze/să îmbunătățească filele de portofoliu, dacă este cazul.

Evaluare Toamna

Felicitări! Ai finalizat unitatea 1! Dovedește ce ai învățat!

Audiază concertul *Toamna*, din creația *Anotimpurile*, de Antonio Vivaldi. După audiție, realizează un proiect, respectând cerințele de mai jos. Organizați o expoziție cu rezultatele muncii voastre.

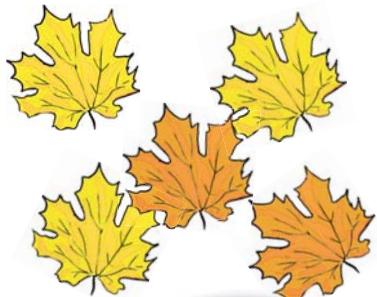

Antonio Vivaldi

Desenează un peisaj
inspirat de compoziția
lui Vivaldi. Ce culori
ai folosit?

Audiție
muzicală
Toamna,
de A. Vivaldi

Compune
și rezolvă o problemă
de matematică cu
elemente din natură,
specifice toamnei.
Ce situație ți-ai
imaginat?

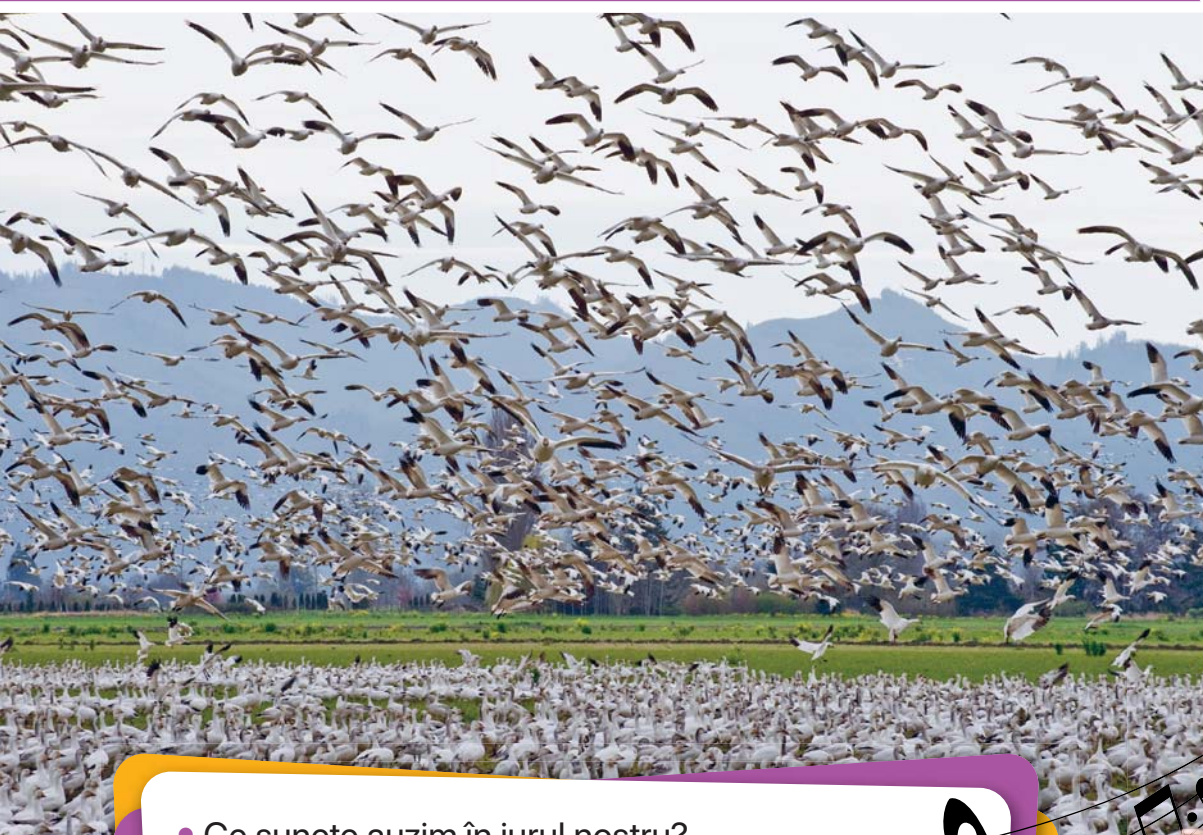

Redactează
o scurtă poezie
sau o descriere pentru
o zi de toamnă.
Ce mesaj vrei
să transmiți
cititorilor?

Gândește-te la activitatea ta de pe parcursul unității de învățare. Citește cu atenție fiecare comportament și bifează, pe fișa de la pagina 88, răspunsul care ți se potrivește cel mai bine. Verifică împreună cu profesorul tău dacă ai apreciat corect.

Unitatea 2

Regatul sunetelor

- Ce sunete auzim în jurul nostru?
- Ce sunt sunetele instrumentale?
- Ce este cântarea vocală?

Vei învăța despre:

- Timbru.
- Sunete din mediul înconjurător.
- Sunete muzicale vocale.
- Sunete muzicale instrumentale.
- Jucării muzicale din materiale naturale.
- Acompaniament de jucării muzicale realizate de copii.

Competențe: 1.1; 1.2; 1.3; 1.4; 2.1; 2.3; 3.1; 3.2; 3.3; 3.4.

Sunete din natură (1)

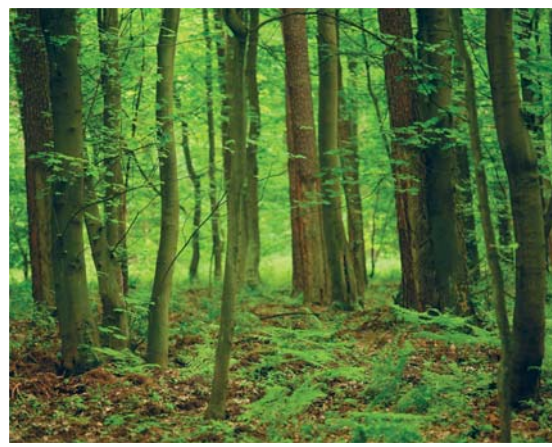

Ce sunete auzi în jurul tău?
De unde știi ce sunete sunt?

Reține!

Sunetele pe care le auzim pot fi plăcute, precum cântecul privighetorii, sau deranjante, precum zgomotul produs de un tunet.

Exersează!

- Observă imaginile. Ce sunete ai putea auzi?
- Ce sunete auzi în drumul tău către casă?
- Faceți liniște în clasă. Timp de două minute, notează pe o foaie sunetele pe care le auzi. Compară răspunsurile tale cu cele ale colegilor. Pune foaia în **portofoliu**.
- Bate cu degetele pe bancă și imită sunetul ploii și al tunetului.
- Imită sunetele scoase de animale.

Învăță un cântec!

Bate vântul frunzele

(după auz)

Muzica: D. Cuclin

Ba - te vîn - tul frun - ze - le, Se - n - vâr - tesc mo - riș - ti - le
 Ma - ma la plă - cin - te fa - ce, Bu - ni - cu - ța lâ - nă toar - ce
 Mo - șul ta - ie lem - ne - le Eu a - dun sur - ce - le - le

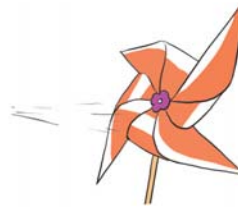

Rân - du - ni - ca iu - te zboa - ră, lar eu trag zme - ul de sfoa - ră.
 Ta - ta tra - ge la rin - dea lar eu bat din pal - me - a - șa.
 Pu - ii boa - be ciu - gu - lesc Și spre iaz ve - sel por - nesc.

Mișcare pe muzică

- Intonați cântecul, executând mișcările sugerate de text: morișca, zborul rândunicii, vântul care bate printre ramuri etc.

Auziază!

- Ascultă cântecul *Povestea unui ciobănaș*, de D.D. Stancu.

Creațiile mele!

- Realizează un desen inspirat din cântecul *Povestea unui ciobănaș*. Aduagă desenul la **portofoliu**.
- Construiește un zmeu din hârtie, sfoară, un clește de rufe din lemn și bandă adezivă. Ce sunet scoate când îl înalți?

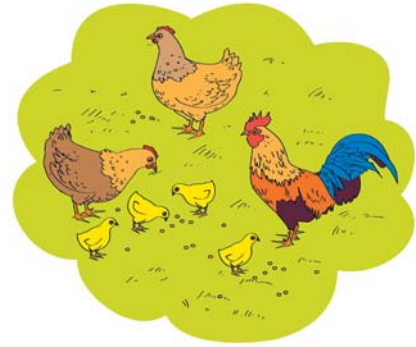
Sunete din natură (2)

Ce sunete auzi în ograda cu animale?
Încearcă să le imiți!

Reține!

Sunetele sunt produse de animale, de obiecte sau de fenomene ale naturii!

Uite, suntem la bunica!
Și concertul a-nceput:
O găină-și strigă puii:
Cotcodac! (și-au priceput!)
De pe gard, mândru, cocoșul
Cântă cu ambiție:
Cucuriguu! Cucuriguu!
Hai la auditiție!

Exersează!

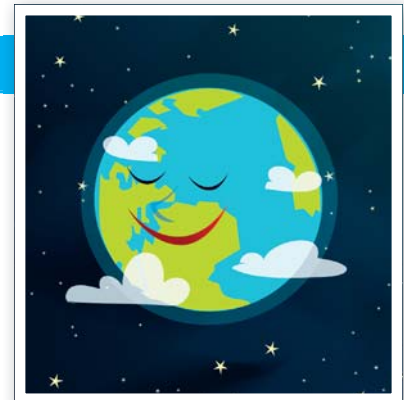
• Ce sunete recunoști?

- Ce sunete îți plac cel mai mult?
- Există sunete care te deranjează? De ce?

Descoperă!

- Fiecare planetă are sunetul său.
- Pământul produce un sunet interesant, asemănător cu un mormăit.
- Este furtună! Cum afli cât de aproape e un fulger de tine? Numeri secundele dintre momentul în care vezi lumina și momentul în care auzi sunetul. Cu cât sunt mai multe, cu atât fulgerul este mai departe!

Învățăm un cântec!

Toamna (după auz)

Muzica: N. Lungu

Mân-dră-i toam-na și bo-ga-tă În le-gu-me și-a-poi, ia-tă,
A-re fruc-te că-te vrei Și must bun din stru-gu-rei.

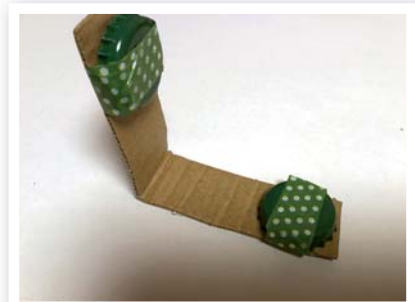
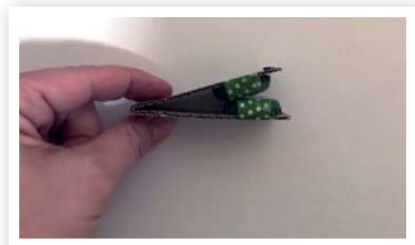
Lucrăm împreună!

- Formați trei grupe. Alegeți un copil care să fie dirijor. Cântați cântecul cu toții și apoi pe grupe, în funcție de indicațiile dirijorului. Când una dintre grupe cântă, elevii din celelalte grupe îngână melodia.
- Concurs: Joc de rol: *Muzica* și *Toamna*. Lucrați în perechi. Stabiliți rolurile și improvizați un dialog muzical cu patru replici. Prezentați dialogul colegilor. Câștigă perechea ce obține cele mai multe aplauze!

Confeționează instrumente!

Castaniete

Dansatoarele de flamenco (dans spaniol) se acompaniază de castaniete ca să țină ritmul. Poți realiza și tu castaniete dacă refolosești o fâșie de carton și două capace metalice. Prinzi capacele cu bandă adezivă la capetele bucății de carton îndoit, cu capătul metalic în sus. Castanieta e gata! Lovește cele două capace în ritmul melodiei și sunetul lor te va încânta!

Sunete vocale (1)

Când vorbim, producem sunete.
Cuvintele sunt combinații de sunete.

Exersează!

- Spune lung: *Aaaaa! Eeeee! Iiiii!*
- Spune scurt: *O! Au!*
- Spune repede: *Șase sași în șase saci.*
- Câte sunete auzi în fiecare dintre cuvintele: *muzică, melodie, cântec, vioară?*

Descoperă!

- Sunetele pe care le producem cu vocea se numesc **sunete vocale**.
- Noi, oamenii, ne folosim vocea în mai multe situații:
 - **când vorbim** – cu sunete combinate în silabe, cuvinte și propoziții;
 - **când cântăm** – cu sunetele vocale folosite în muzică;
 - **când strigăm** de bucurie sau de tristețe;
 - **când imităm** sunete din natură.

Știi că...

Ventriloc se numește cel care poate să cânte fără a mișca buzele și fără a deschide gura.

Caută pe internet filme cu fetița ventriloc, Darcy Linn, câștigătoare a unei renumite emisiuni-concurs.

Joc muzical

Numele

Spune-ți numele. Apoi cântă-l!
Înlocuiește fiecare silabă din numele tău cu silaba „ta”.

Exemplu: An-drei = ta-ta

Ma-ri-a = ta-ta-ta

Ce observi?

Deschide urechea bine! Un copil se așază la tablă, cu spatele la clasă, și un coleg îl strigă pe nume. Copilul trebuie să recunoască vocea și să spună cine l-a strigat.

Înainte să fie strigat, toată clasa îi cântă copilului de la tablă:

*Deschide urechea bine,
Să vedem, ghicești ori ba?
Cine te-o striga pe nume?
Hai, ghicește, nu mai sta!*

Reține!

- Vocea fiecărui om este unică. Alături de amprente, ea ajută la identificarea unei persoane.
- Pe care dintre persoanele din jurul tău le recunoști după voce?

Învață un cântec!

Tot ce e pe lume

(după auz)

Versuri: G. Moraru

Muzica: D.D. Stanciu

Tot ce e pe lu - me __ Are un rost a - nu - me: Mă - rul ne dă me-re - le,
 Tot ce e pe lu - me __ Are un rost a - nu - me: Som-nul ne dă vi - se - le,
 Tot ce e pe lu - me __ Are un rost a - nu - me: Flori ne dau gră - di - ni - le,
 Tot ce e pe lu - me __ Are un rost a - nu - me: Peș - te ne dau băl - ți - le,

Pă - rul ne dă pe-re - le, No - rii ne dau ploa - ia, __ Lâ - na ne-o dă oa - ia.
 Ca - i - sul ca - i - se - le, Grâu ne dau o - goa-re - le, __ Și lu - mi - na soa-re - le.
 O - uă dau gă - i - ni - le, Pân - za ne dă i - nul, __ Stru - gu - rii dau vi - nul.
 Min - te ne dau căr - ți - le, Mie - re dau al - bi - ne - le, __ O - mul bun dă bi - ne - le.

Exersează!

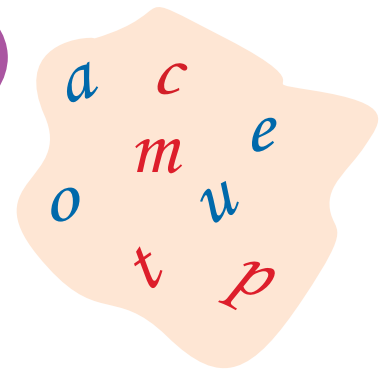
- Ce deosebiri sunt între vocile persoanelor din imagini?
- Alege însușirile pe care le poate avea vocea umană: *caldă, tristă, pătrunzătoare, galbenă, răstită, udă, înaltă, fermecătoare, furioasă.*

Sunete vocale (2)

De câte feluri sunt sunetele în limba română?

Exersează!

- Amintește-ți vocalele! Spune-le clar, din ce în ce mai repede.
- Dă exemplu de trei consoane.
- Combină o consoană cu fiecare vocală, pe rând, ca în exemplu:

MA ME MI MO MU MĂ MÎ

- Rostește-le ritmat și bate din palme pe fiecare vocală.
- Sună dintr-un clopoțel! Numără secundele, în gând, atât cât ține sunetul. Repetă, dar, de data aceasta, atinge cu degetul cupola clopoțelului. Ce observi?

Descoperă!

- Sunetul s-a produs prin vibrația metalului din care este făcută cupola clopoțelului.
- În același mod, vocea umană se produce prin vibrațiile corzilor vocale.

Reține!

Sunetul este o vibrație.

Joc muzical

Dialog muzical între fete și băieți, pe melodii improvizate cu voci diferite:

Fetele cu voce ascutită:

*Astăzi învățăm
Tare să cântăm!*

Băieții cu voce groasă:

*Nu ne-am supăra
Încet de-ați cânta!*

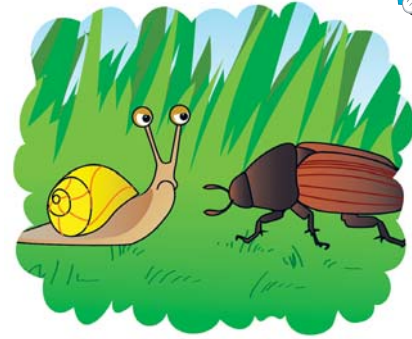

Învățã un cântec!

Melcul supărat

(după auz)

După George Breazul

Din folclorul copiilor

Vi - ne mel - cul su - pă - rat, O fur - ni - că I-a piș - cat
 Și din gu - ră el stri - ga: Fugi de-a - i - cea, nu mai sta!

Și cum vi - ne, pâș, pâș, pâș, În - tâl - neș - te-un că - ră - buș.
 Dă-te - n - co - lo, nu sta-n drum, Că te iau în coar - ne-a - cum.

Exersează!

- Cântă imitând vocea personajelor întâlnite în cântec:
Povestitorul – voce plăcută, veselă
Melcul – voce răstită, puternică

Creațiile mele!

- Continuă dialogul dintre melc și cărăbuș, așa cum crezi tu că s-a întâmplat.
- Desenează un melc supărat și o furnică veselă.
- Improvizează o melodie pentru versurile unei poezii cunoscute. Cântă folosind diferite voci.

Audiază!

- Ascultă *Impresii din copilărie*, de George Enescu.

Din lumea muzicii

GEORGE ENESCU este considerat cel mai important muzician român. A fost violonist, pianist, dirijor și compozitor. A început să cânte la vioară la vârsta de patru ani, iar la cinci ani a susținut primul său concert. Îi plăcea să imite, la vioară, sunetul păsărilor, al broaștelor sau al altor viețuitoare.

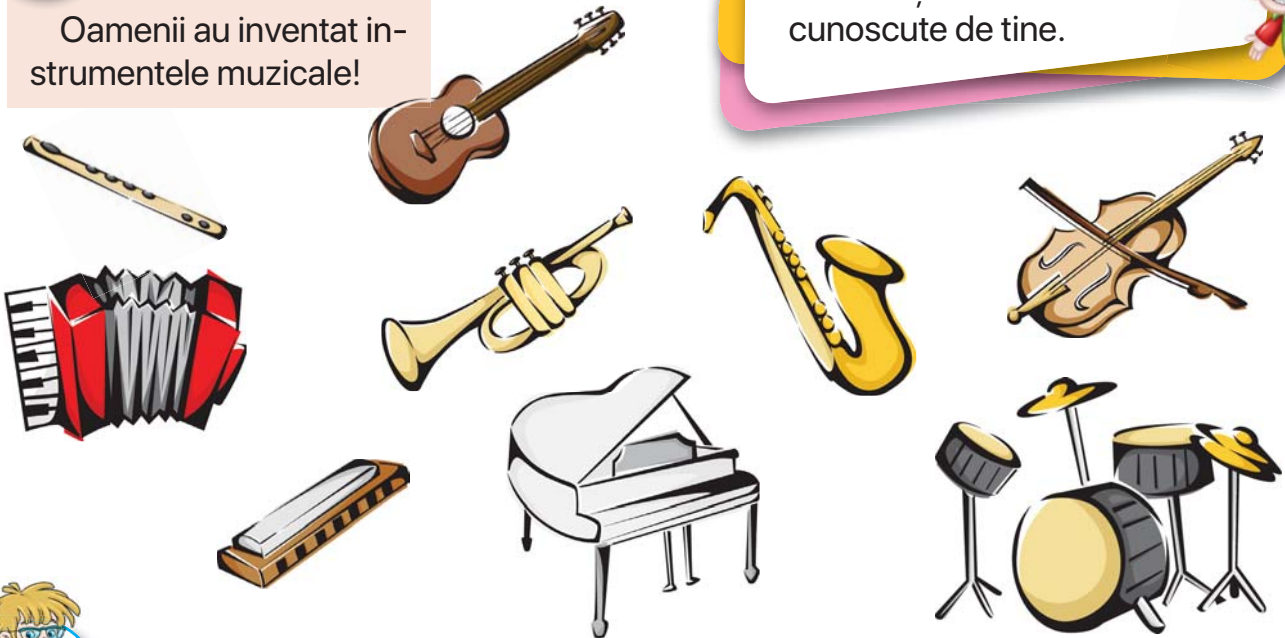

Sunete muzicale instrumentale

Reține!

Oamenii au inventat instrumentele muzicale!

Numește instrumentele cunoscute de tine.

Descoperă!

- Instrumentele muzicale au apărut cu mult timp înainte, când oamenii au vrut să imite sunetele din natură, dar și să creeze altele noi.
- Fiecare instrument are un sunet aparte, special, care diferă în funcție de modalitatea în care a fost obținut:

chitară sau harpă – prin ciupirea coardelor;

tobe, cinele sau timpane – prin bătăi scurte;

clopoțel sau maracas – prin scuturare;

vioară – prin trecerea arcușului peste coarde;

pian – prin apăsarea clapelor;

fluier sau trompetă – prin suflare.

Joc muzical

Copiii cântăreți

Un copil imită un instrumentist, iar ceilalți trebuie să spună la ce instrument cântă.

Învață un cântec!

Tobița, clopoțelul, maracasul

(după auz)

Versuri: I. Buzescu

Muzica: Petre Țipordei

Refren

1. 2.

Trei sun-tem cu to - ții Mu-zi-cieni de soi Să cân - tați cu noi!
Hai, ve - niți de - gra - bă

Mă pre - zint eu pri - ma: Bum! Bum! Bum! Bum!
Mă cu - noaș - teți bi - ne: Cling! Cling! Cling! Cling!
Fiți a - tenți a - cu - ma: Su - nă vo - cea

Bum! Șef sunt la pa - ra - dă, La dans și la drum.
Cling! Cânt la re - cre - a - ții Și la joc în crâng.
mea Ca o cu - ti - u - ță Cu gră - un - țe-n ea.

Exersează!

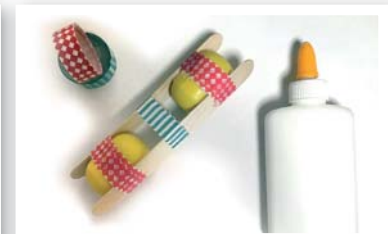
- La refren, însoțește versurile de mișcări care să imite sunetul instrumentelor.
Bum – bate din palme *Snap* – pocnește din degete

Confecționează instrumente!

Reciclează și construiește un instrument muzical!

Maracasul este o zornăitoare realizată din nuci de cocos umplute cu nisip sau cu semințe mici.

Dacă vrei să realizezi un maracas și nu ai nuci de cocos, caută două bețișoare de lemn de la înghețată, două ouă de plastic, boabe sau semințe mici, aracet și bandă adezivă. Umple pe jumătate ouăle cu boabe, lipește-le de bețișoare, prinde-le cu bandă adezivă. Este foarte ușor! Acum zornăie în ritmul melodiei! Felicitări!

Lumea sunetelor

Reține!

Natura ne oferă obiecte cu care putem construi instrumente muzicale.

Confecționează instrumente!

Adună castane sau ghinde.

Folosește-le pentru a te acompania când cânti:

- lovește două castane una de cealaltă;
- scutură un săculeț în care ai pus mai multe castane sau ghinde.

Sunetele obținute sunt:

- a) scurte;
- b) lungi.

Pune pietricele, boabe de fasole sau orez în sticle de plastic.

Care sticlă produce sunetul cel mai puternic?

Pune la uscat tărtăcuțe de diferite forme și mărimi. Scutură-le în ritmul melodiei preferate!

Ascultă sunetele.

Creațiile mele!

- Ți plac benzile desenate? Imaginează-ți o conversație între vânt și ploaie, într-o zi de toamnă! Desenează personajele așa cum ți le imaginezi și adaugă „cuvintele” pe care acestea le pot folosi. Prezintă dialogul colegilor și „citiți” pe roluri.

Descoperă!

- Inspirați de ritmul soldaților care se întorceau victorioși, compozitorii au creat melodii care, prin cadența lor, să ne amintească de momentele de glorie din trecut. Cântecul în ritm de marș sunt foarte iubite de copii, deoarece aceștia se pot mișca împreună și pot ține ritmul foarte ușor.
- Caută pe internet și ascultă *Marșul furnicilor*, de Raluca Andrei.

Învăț un cântec!

Bum, bam, bum!

(după auz)

Muzica și versurile: A. Scorenea

Tempo de marș

Stâng, drept, stân - gul, Stâng, drept, stân - gul, Sunt a - tent să
 Un, doi, u - nu, Un, doi, u - nu, Tot me - reu voi
 Bum, bam, bum, bum, Bum, bam, bum, bum, Ți - ne cor - pul
 Stâng, drept, stân - gul, Stâng, drept, stân - gul, Ba - tem pa - sul

nu gre - șesc Un, doi, Cu a - ce - lași pas por - nesc.
 ca - den - ța, Un, doi, Pă - nă mă voi în - vă - ța.
 tot mai drept, Un, doi. Hai, bă - ie - te, fi a - tent!
 ca - den - țat, Un, doi. A - șa cum am în - vă - țat!

Stâng, drept, stân - gul, Stâng, drept, stân - gul, Stai!

Mișcare pe muzică

- Intonați cântecul executând mișcări de marș (mers ordonat și ritmat).

Recapitulare

Câte lucruri, fel de fel,
A învățat Cântecel!
Despre sunete vocale,
Sunete instrumentale...

Hai să-l întrebăm cinstit
Dacă este pregătit
Ca să meargă mai departe,
Așa cum scrie în carte.

Să ne amintim

- Sunetele sunt peste tot în jurul nostru.
- Unele sunt produse de obiecte, altele, de oameni sau de animale.
- Sunetele a căror sursă este aproape de noi se aud mai puternic. Pe măsură ce sursa lor se îndepărtează, sunetele se aud din ce în ce mai slab.

Joc muzical

Dialog muzical

Formați două echipe. Un copil iese la tablă și stă cu spatele la ceilalți. Un coleg din echipa adversă va cânta ceva din diferite puncte ale clasei: de lângă ușă, de lângă geam, de lângă tablă. Cel din față va trebui să ghicească de unde se aude fiecare sunet.

Cine cântă?

Ascultă cu atenție diferite sunete și spune dacă sunt emise de vocea unui om, de un animal, ori dacă sunt doar zgomote produse de diverse obiecte.

Joacă-te cu vocea!

Încearcă să „cânteți” cu vocea:

unui leu	unui robot
unui urs	unei bufnițe
unui câine mare	unei oi
unui om bătrân	unei ciori
unui cuc	unui prezentator
unui bebeluș	de știri

Exersează!

- Răspunde la întrebări:
De ce nu poți confunda sunetele vocii umane cu cele emise de o vrăbiuță? Poate fi confundată vocea umană cu sunetele emise de un robot? Explică.

Lucrăm împreună!

- Formați patru grupe. Fiecare grupă va alege și va intona, fără cuvinte, câte un fragment dintr-un cântec învățat în clasă:
Mișcă vântul frunzele – de D.D. Cuclin
Tobița, clopoțelul, maracasul – de P. Țipordei
Melcul supărat
Tot ce e pe lume – de D.D. Stancu
Toamna – de N. Lungu
Ceilalți trebuie să recunoască din ce cântec face parte fragmentul. Câștigă grupa care recunoaște corect patru fragmente!

Audiază!

- Ascultă *Mica serenadă*, de Wolfgang Amadeus Mozart.

Verifică portofoliul!

- Câte lucrări ai realizat până acum? Felicitări!
- Care îți place cel mai mult?
- Ce ai fi putut face diferit?

Din lumea muzicii

Și copiii pot face lucruri minunate în muzică!

Unul dintre cei mai mari compozitori ai lumii a fost **WOLFGANG AMADEUS MOZART**, care a făcut dovada geniului său muzical încă de mic copil. La vârsta de cinci ani, chiar înainte de a ști să scrie, micuțul Mozart a compus câteva piese pentru pian.

Evaluare

Felicitări! Ai încheiat unitatea 2. Dovedește ce ai învățat și apreciază-te.

1. Scrie în caiet litera corespunzătoare enunțului corect:

A. Sunetele:

- a) sunt doar deasupra noastră; b) nu există;
 c) sunt peste tot în jurul nostru.

B. Instrumentele:

- a) sunt construite de animale;
 b) sunt construite de oameni pentru a imita sunetele din natură;
 c) se găsesc în natură.

C. La tobă se cântă prin:

- a) ciupirea corzilor; b) apăsarea clapelor; c) bătăi scurte.

2. Asociază instrumentul cu denumirea lui. Scrie, pe caiet, perechile obținute.

1. maracas

a)

b)

c)

2. pian

3. vioară

3. Precizează și scrie care dintre enunțurile următoare este adevărat și care este fals.

- a) Mozart a compus primele cântece la vârsta de 10 ani.
 b) Sunetul muzical nu este același lucru cu un zgomot obișnuit.
 c) Vocea umană este unică.

4. Recunoaște cântecul!

Ascultă cu atenție trei fragmente muzicale, indicate de profesorul tău! Recunoaște și scrie din ce cântec face parte fiecare!

ITEM	SUFICIENT	BINE	FOARTE BINE
1	Alege un răspuns corect.	Alege două răspunsuri corecte.	Alege trei răspunsuri corecte.
2	Scrie corect numele unui singur instrument.	Scrie corect numele a două instrumente.	Scrie corect numele a trei instrumente.
3	Identifică corect o singură valoare de adevăr.	Identifică corect două valori de adevăr.	Identifică corect trei valori de adevăr.
4	Recunoaște un fragment muzical.	Recunoaște două fragmente muzicale.	Recunoaște trei fragmente muzicale.

Gândește-te la activitatea ta de pe parcursul unității de învățare. Citește cu atenție fiecare comportament și bifează, pe fișa de la pagina 88, răspunsul care ți se potrivește cel mai bine. Verifică împreună cu profesorul tău dacă ai apreciat corect.

Unitatea 3

Tărâmul Ritmului

- Ce este ritmul unei melodii?
- Ce reprezintă tăcerea în muzică?
- Ce este ecoul?
- De ce acompaniem uneori cântecele cu bătăi din palme?

Vei învăța despre:

- Ritm.
- Marcarea structurilor ritmice.
- Genuri muzicale: colinde.

Competențe: 1.3; 1.4; 2.1; 2.2; 3.1; 3.4.

Sunete scurte, sunete lungi

Toate sunetele sunt la fel?

Descoperă!

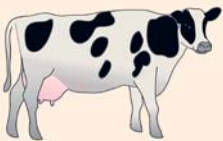
- În natură auzim sunete mai lungi sau mai scurte.

Exersează!

- Observă imaginile. Imită sunetele pe care le produce fiecare. Desenează pe o foaie doar obiectele sau viețuitoarele care emit sunete scurte. Adaugă desenul la **portofoliu**.

Joc muzical

Șoricelii și uriașii

Jocul se desfășoară într-un spațiu deschis și va fi condus, pe rând, de câte un elev care va emite un sunet lung sau unul scurt, cu vocea sau cu un obiect.

La auzul sunetului scurt faceți un pas mic, de șoricel.

La auzul sunetului lung faceți un pas mare, de uriaș.

Exersează!

- Sunetul „elastic” – Lungim sunetele! Utilizăm silaba TA.

1. Rostește silaba scurt, cât ține o bătaie din palme:

TA

2. Spune TA pe durata a două bătăi din palme:

TA - AA

3. Spune TA pe durata a patru bătăi din palme:

TA - AA - AA - AA

- Găsește și alte silabe pe care să le intonezi asemănător!

Reține!

- Ecoul se produce atunci când un sunet este repetat de pereții unei peșteri, ai unui munte sau ai unei săli foarte mari.

Învață un cântec!

Ecoul (după auz)

Melodie populară

leri am fost în - tr-o pă - du - re Și-am cân - tat vo - ios, me - reu,
În pă - du - rea în - ver - zi - tă, Eu am răs, am răs me - reu,
Ci - ne nu mă la - să-n pa - ce? Am stri - gat eu ne - că - jit,

Și-am cân - tat vo - ios, me - reu; Dar un glas din de - păr - ta - re
Eu am răs, am răs me - reu; Dar un glas din de - păr - ta - re
Am stri - gat eu ne - că - jit; Dar un glas din de - păr - ta - re

Mi-a răs - puns la cân - tul meu; Mi-a răs - puns la cân - tul meu.
Mi-a răs - puns la râ - sul meu; Mi-a răs - puns la râ - sul meu.
Îmi răs - pun - de tot răs - tit; Îmi răs - pun - de tot răs - tit.

La, la, la, la, la, la, la, la, la, la, la, la, la, la, la, la, la,

la, la, la, la, la, la, la, la, la, la, la, la, la, la, la, la, la.

- Alegeți un grup de copii care să imite „glasul” ecoului și să dea răspunsurile potrivite în cântec, ca într-un dialog.

PAS cu PAS

Să ne amintim! Sunetele pot fi mai lungi sau mai scurte.

Exersează!

- Intonează sacadat silabele următoare și bate din palme pe fiecare!

jos

sus

jos

sus

un

doi

un

doi

ham

ham

ham

ham

pas

pas

pas

pas

Repetă, dar de data aceasta, dirijează! Coboară mâna la prima silabă și ridic-o la a doua.

- Spuneți versurile următoare, la început toată clasa, apoi pe grupe, ca un dialog! Respectați indicațiile de mișcare!

*Un-doi, un-doi
Mergem toți în pas vioi!*

*Cioc-boc, cioc-boc
Batem ritmul chiar pe loc!*

*Trosc-pleosc, trosc-pleosc
Sunetele recunosc!*

*Zum-zum, zam-zim
Ca albine zumzăim!*

*Tim-tom, tam-tim
Ca moriști ne învârtim!*

- Să imităm ceasul! Dirijăm fiecare silabă.

Tic ↓ tac ↑ tic ↓ tac ↑ ba ↓ -te ↑ cea ↓ -sul ↑

Și ↓ ți ↑ -ne ↓ treaz ↑ tot ↓ o ↑ -ra ↓ -șul ↑

Tic ↓ Tac ↑ tim ↓ -pul ↑ îl ↓ mă ↑ -soa ↓ -ră ↑

Și ↓ a ↑ -ca ↓ -să ↑ și ↓ la ↑ școa ↓ -lă ↑

PAS ↓ PAS ↑ PAS ↓ PAS ↑ PAS ↓ PAS ↑ PAS ↓ PAS ↑

Învăță un cântec!

Albă zăpadă

(după auz)

Versuri: G. Coșbuc

Muzica: L. Comes

Al - bă ză - pa - dă, Cu fulgi u - șori Din î - năl - ți - me să te co - bori.
 Și pri - mă - va - ra, Când va ve - ni Să creas - că ro - dul ce ne - o hră - ni.

Câm - pu - n - ve - leș - te cu hai - na ta, Să stea tot ver - de gră - ul sub ea.
 Să creas - că pa - iul în sus fru - mos, Să - ple - ce spi - cul în jos vo - ios.

Exersează!

- Și tu poți fi dirijor! Spune cuvintele de mai jos pe silabe și imită mișcările unui dirijor, ducând mâna în sus și apoi în jos, după cum vezi în imagine.

Spune prima silabă mai apăsător, adică accentuează-o!

AL ↓ - BĂ ↑

DA ↓ - NA ↑

NIN ↓ - GE ↑

A ↓ - NA ↑

IAR ↓ - NĂ ↑

E ↓ - MIL ↑

Confecționează instrumente!

Folosește o cutie fără capac și mai multe elastice de dimensiuni diferite, ca în imagini. Ciupește „corzile” din elastic.
 Ce observi?
 Ce instrument ai obținut?

Tradiții de sărbători

Observă imaginile!
Ce obiceiuri recunoști?

- Ce tradiții respectă familia ta?

Reține!

Colindul este un cântec străvechi, de urare a gazdelor de către cetele de colindători, cu prilejul sărbătorilor de Crăciun și de Anul Nou.

Învață un cântec!

Steaua sus răsare

(după auz)

Muzica: V. Popovici

Ste - ua sus ră - sa - re Ca o tai - nă ma - re, Stea - ua lu - mi -
Ste - ua stră - lu - ceș - te Și lu - mii ves - teș - te Că as - tăzi Cu -
Fe - cioa - ra Ma - ri - a Naș - te pe Me - si - a În ța - ra ves -

nea - ză Și a - de - ve - rea - ză, Și a - de - ve - rea - ză.
ra - ta Prea - ne - vi - no - va - ta, Prea ne - vi - no - va - ta.
ti - tă Bet - le - em nu - mi - tă, Bet - le - em nu - mi - tă.

Vin colindătorii

(după auz)

După Tiberiu Brediceanu

la - tă, vin co - lin - dă - tori, Zo - ri - le - s dal - be... Noap - tea pe la cân - tă - tori.
 Și ei vin me - reu, me - reu, Zo - ri - le - s dal - be... Și ne - a - duc pe Dum - ne - zeu.
 Dum - ne - zeu a - de - vă - rat, Zo - ri - le - s dal - be... Soa - re - n za - re lu - mi - nat.

Sculați, gazde

(după auz)

la scu - lați, voi, gaz - de mari, Flo - ri - le dal - be
 Că vă vin co - lin - dă - tori,
 Și v - a - duc pe Dum - ne - zeu,

la scu - lați, ro - mâni plu - gari, Flo - ri - le dal - be.
 Noap - tea pe la cân - tă - tori,
 Să vă mân - tu - ie de rău,

Sorcova

(după auz)

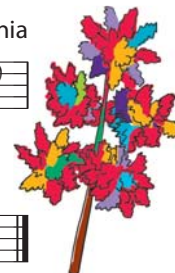
Muntenia

Sor - co - va, ve - se - la, Să tră - iți, să - m - bă - tră - niți, Ta - re ca
 Ca un măr, ca un păr, Ca un fir de tran - da - fir, Ta - re ca

pia - tra, iu - te ca să - gea - ta. La a - nul și la mulți ani.
 fie - rul, iu - te ca o - țe - lul.

Lucrăm împreună!

- Organizați o șezătoare în care să prezentați obiceiurile românești cu ocazia sărbătorilor de iarnă; purtați costume populare tradiționale.
- Realizați un proiect cu desene și fotografii, în care să prezentați activitățile voastre legate de tradițiile populare românești. Expuneți lucrările.

Creațiile mele!

- Desenează un brad muzical, împodobit cu instrumente: clopoței, vioi, tobițe, tamburine. Pune desenul la **portofoliu**.

De la PAS la IUTE

Astăzi o să ne jucăm cu sunete scurte!

Exersează!

- Spune cât mai repede:

Toc! Toc! Toc! Toc! Pac! Pac! Pac! Pac!

Bum! Bum! Bum! Bum!

- Intonează ritmic, dirijând cum ai învățat!

- Acum intonăm mai repede, dar păstrăm ritmul!

TIC ↓ TAC ↑

PAS ↓ PAS ↑

TIC ↓ TAC ↑
TAC ↓ TIC ↑

IU ↓ TE ↑
TE ↓ IU ↑

- De data aceasta, vor fi cuvinte formate din patru silabe! Dirijează după indicații!

↓ să- ↑ ță
ni- u-

↓ săr- ↑ re
bă- toa-

Găsește și alte cuvinte din patru silabe și repetă exercițiul!

- Recită versurile din ce în ce mai repede! Pronunță corect silabele!

le-pu-ra-șul fu-ge, fu-ge,
Lu-pul, ui-te, nu-l a-jun-ge!

U-nu, doi și trei și pa-tru,
Cinci și șa-se, i-me-diat,
Șap-te, opt, no-uă și ze-ce,
Pe toa-te le-am învățat!

Joc muzical

Căței și șoricei

Formați două grupe. O grupă spune *Ham!*, iar cealaltă grupă spune, în același timp, *Chiț! Chiț!*

Ham! (bătând din palme)

Chiț! Chiț! (pocnind din degete de două ori)

Ham!

Ham!

Ham!

Ham!

Chiț! Chiț!

Chiț! Chiț!

Chiț! Chiț!

Chiț! Chiț!

Învață un cântec!

Omul de zăpadă

(după auz)

Versuri: T. Constantinescu

Muzica: I. Vintilă

Ce-i a - tâ - ta gă - lă - gi - e, Co-lo-n mar - gi - ne de sat?__ Chi - u - ind de
Din căr-buni i-au pus doi ochi__ O ti - ga - ie ce - nu - și - e Ți - ne loc de
Hai-de, hai, ve - niți, co - pii__ Și mai mari și pri-chin- dei__ Și cu to - ții

bu - cu - ri - e, Mulți co - pii s-au a - du - nat__ la te ui - tă,
pă - lă - ri - e Și o ța - lă e co - jo - cul, E haz - liu ba -
îm - pre - u - nă Să-n - vâr - tim o ho - ră ma - re, O - mul nos - tru

toți gră - ma - dă 'Nal - ță o - mul de ză - pa - dă.__
tă-l no - ro - cul, Par - c-ar fi o ju - că - ri - e.__
de ză - pa - dă Ve - seli vrea ca să ne va - dă.__

Mișcare pe muzică

- Intonați cântecul, executând pași de horă.

Exersează!

- Cântați strofele pe grupe și refrenul împreună.

Din lumea muzicii

Cea mai mică vioară din lume are doar 13 cm. Măsoară cu ajutorul riglei această lungime. Cu ce obiect ai putea să o compari?

PAS, IUTE și RAR

A venit rândul sunetelor lungi!

Exersează!

- Să intonăm sunete lungi!

Uuuuuuu!

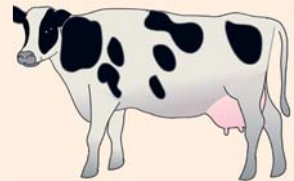

Vrrrrrrrrr!

Tiiiiiii!

Muuuuuu!

- Intonează sunetele de mai sus, prelungind fiecare sunet cât duci mâna în jos și apoi în sus.

Lucrăm împreună!

- Ne jucăm cu sunetele, cântăm dialogat! Un grup rostește ritmat câte două versuri, alt grup lungește ultima silabă, ca în model.

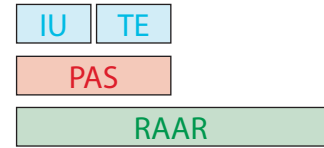
U-nu și cu u-nu iar,
Mă gân-desc să spun mai rar!
Ra-ar Ra-ar Ra-ar Ra-ar

Mare bucurie iar,
Muzică am în orar!
Ra-ar Ra-ar Ra-ar Ra-ar

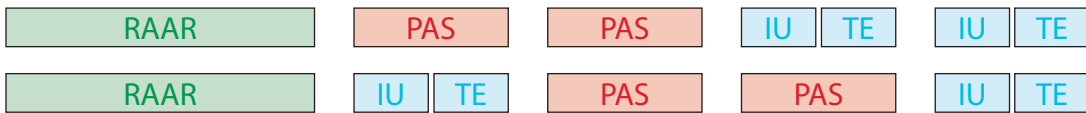

Lucrăm împreună!

- Formați grupe de doi copii. Confecționați din foi colorate jetoane, ca în modelul alăturat. Mărimea jetonului vă indică lungimea fiecărui sunet. Fiecare copil adaugă, pe rând, un jeton la combinația partenerului. Câte jetoane are cea mai lungă combinație?

- Jucați-vă cu jetoanele: realizați combinații diferite și intonați-le ritmic. Iată două variante:

Învățăm un cântec!

Cântec

(după auz)

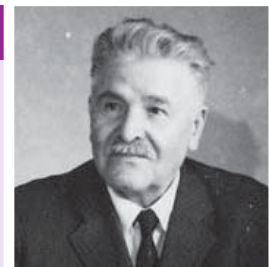
Audiază!

- Ascultă cântecul *Mama*, de Ioan D. Chirescu.

Din lumea muzicii

Fiu de învățător, **IOAN D. CHIRESCU** a fost cel mai mare compozitor de muzică de cor din țara noastră. El a compus numeroase cântece pentru coruri de copii.

Pauza – scurtă recreație muzicală

Reține!

În cântece există și momente de tăcere. Acestea se numesc **pauze**.

Exersează!

- Spune tare și clar silabele următoare. Când întâlnești cuvântul **PAUZĂ**, spune-l șoptit, cât poți de încet.

Ta - Ta - Ta - Ta - Ta PAUZĂ
 Mer-gem ui-te-a-șa PAUZĂ
 Toți sun-tem a-ici PAUZĂ
 Foar-te fe-ri-ciți PAUZĂ
 Mu-zi-că-n-vă-țăm PAUZĂ
 Și cu drag cân-tăm! PAUZĂ

Lucrăm împreună!

- Confecționați jetoane pentru pauză, după model.
- Intonați în grup combinațiile următoare:

PAS	PAS	PAS	PAUZĂ	
IU	TE	IU	TE	PAUZĂ
RAAR			PAUZĂ	PAUZĂ
PAUZĂ	PAS	PAUZĂ	PAS	

- Formați perechi din colegii de bancă. Realizați o combinație pe care partenerul va trebui să o intoneze. Fiecare are dreptul la trei încercări. Schimbați rolurile! Câștigă cel care a intonat corect de la început!
- Alegeți combinația de jetoane preferată, scrieți-o pe o foaie și adăugați-o la **portofoliu**.

Învăță un cântec!

Arici Pogonici

(după auz)

Cu haz Din folclorul copiilor

Frun - ză ver - de trei a - glici, A - rici, po - go - nici, A - rici, a - rici
 Cu cer - cei de ghi - o - cei, A - rici po - go - nici, Cu măr - ge - le
 Frun - ză ver - de zăr - ză - rel, A - rici po - go - nici, A - ri - ciul e

po - go - nici A - rici, po - go - nici. Hai la moa - ră de te - n - soa - ră,
 de sur - ce - le, A - rici, po - go - nici. Cu pan - glici de sfârc de bici,
 mi - ti - tel, A - rici, po - go - nici. Mor co - pi - ii du - pă el.

A - rici, po - go - nici, Și ia fa - ta lui Ci - coa - ră. A - rici po - go - nici.
 A - rici, po - go - nici, Cu pa - puci de coji de nuci. A - rici po - go - nici.
 A - rici, po - go - nici, Că e mic și giu - bu - șel. A - rici po - go - nici.

Exersează!

- Intonați cântecul și bateți din palme la semnul

Joc muzical

Statuile

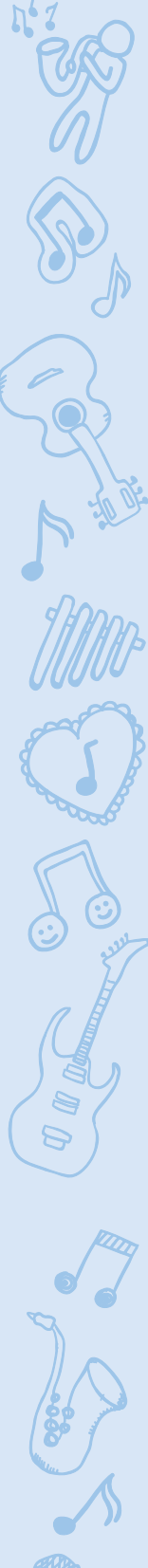
Alegeți un copil care să dea semnalele. Ascultați un cântec. Mișcați-vă în ritmul muzicii. La un semnal, vă opriți în poziție de statui. La următorul semnal, reluați mișcarea. Jocul se poate desfășura și cu oprirea/pornirea muzicii.

Din lumea muzicii

Cea mai mare tobă din lume se află într-un parc de distracții din Statele Unite ale Americii și poate fi transportată numai cu ajutorul unui tractor!

Recapitulare

S-arătăm ce-am învățat,
Lui Cântecel să-i dăm sfat!

Exersează!

- Intonează silabele următoare. Acompaniază-te de următoarele mișcări:

PAS – bate din palme;

IU-TE – pocnește din degete de două ori;

RAAR – bate cu piciorul în podea.

PAS PAS IU-TE PAS IU-TE IU-TE IU-TE PAS
IU-TE PAS IU-TE PAS RAAR RAAR

Verifică portofoliul!

Verificați piesele din **portofoliu** realizate în această unitate (paginile 34, 39, 44).

- Câte lucrări ai realizat până acum? Felicitări!
- Care îți place cel mai mult?
- Ce ai fi putut face diferit?

Joc muzical

Pisici, căței și șoricei

Formați trei grupe. O grupă spune **Miaau!**, o grupă spune **Ham! Ham!**, iar a treia grupă spune, în același timp, **Chiț! Chiț! Chiț! Chiț!**

Miaau! Miaau!
Ham! Ham! Ham! Ham!
Chiț! Chiț! Chiț! Chiț! Chiț! Chiț! Chiț! Chiț!

Exersați și cu silabele **RAAR** (în loc de **Miaau!**), **PAS** (în loc de **Ham!**) și **IU-TE** (în loc de **Chiț! Chiț!**)

Evaluare

Felicitări! Ai încheiat unitatea 3.
Dovedește ce ai învățat
și apreciază-te.

1. Intonează și mișcă mâna corect, ca un dirijor:

- a) PAS PAS PAS PAS
- b) IU-TE IU-TE IU-TE IU-TE
- c) RAAR RAAR

2. Stabilește care dintre propozițiile următoare este adevărată și care este falsă.

- a) Într-un cântec nu există pauze.
- b) Într-un cântec, momentele de tăcere se numesc pauze.
- c) În muzică există sunete lungi și sunete scurte.

3. Execută mișcărilor indicate:

- a) bat din palme de trei ori;
- b) mă învârtesc ușor, o dată;
- c) pocnesc degetele;
- d) îndoii picioarele!

4. Recunoaște cântecul!

Ascultă cu atenție fragmentele muzicale indicate de profesorul tău!
Recunoaște din ce cântec face parte fiecare!

ITEM	SUFICIENT	BINE	FOARTE BINE
1	Intonează corect o frază ritmică.	Intonează corect două fraze ritmice.	Intonează corect trei fraze ritmice.
2	Identifică corect valoarea de adevăr a unui enunț.	Identifică corect valoarea de adevăr a două enunțuri.	Identifică corect valoarea de adevăr a trei enunțuri.
3	Execută corect o mișcare.	Execută corect două-trei mișcări în lanț.	Execută corect patru mișcări în lanț.
4	Recunoaște un fragment muzical.	Recunoaște două fragmente muzicale.	Recunoaște trei fragmente muzicale.

Gândește-te la activitatea ta de pe parcursul unității de învățare. Citește cu atenție fiecare comportament și bifează, pe fișa de la pagina 88, răspunsul care ți se potrivește cel mai bine. Verifică împreună cu profesorul tău dacă ai apreciat corect.

Unitatea 4

Orașul Cor

- Ce face un dirijor?
- Ce înseamnă *solist*?
- Cum se cântă în cor?

Vei învăța despre:

- Cântarea vocală în colectiv, în grupuri mici și individual.
- Poziție, emisia naturală.
- Tonul, semnalul de început.
- Dicția, sincronizarea.

Competențe: 1.1; 1.3; 1.4; 2.1; 2.2; 2.3; 3.1; 3.3; 3.4.

Povestea continuă...

Am o poveste din Împărăția
Muzicii pentru tine.

Cântecel, mai hotărât,
Către altă misiune
Merge-acuma repejor
Și îl întâlnește-n cale
Pe regele **Dirijor**.
„Am văzut ceea ce poți
Și încrederea mea-i mare
Că ai să-i aduci pe toți
La dorita împăcare.
După timbru, arte, ritm,
Instrumentele vor vrea
Să audă cântec vesel
Interpretat cu **vocea!**
Fie-n grup sau **dialog**,
Pe rând, după catalog,
Ca **soliștii** de renume,
Vestiți peste tot în lume.
Și îți mai spun un secret:
Ca repede să se-mpace,
Fă-le niște **jucării**
Muzicale, că le place!
Poate chiar să-ntemeiezi
O **orchestră** m-aș gândi,
Din care să facă parte
Prietenii tăi copii.”

Compozitorului, se știe,
Îi plac note pe hârtie,
Misterioasa făptură
Cântă fără partitură,
Dar nu este de mirare,
Că, în mintea lui, el are
Sunete din Univers
Legate-n al cântului mers,
Într-o unică-armonie
Ce formează-o **melodie**.
Hai, acum, să v-apucați
Foarte bine să-nvățați
Ce a mai rămas din carte!
Așa ajungem departe!
Iară eu, ca **Dirijor**,
Voi veni în ajutor
La fiecare-ntrebare,
La oricare-ncercare,
Să cântați cu veselie
Pe note o poezie,
Cu grijă la intonat
Și atenți la dirijat!

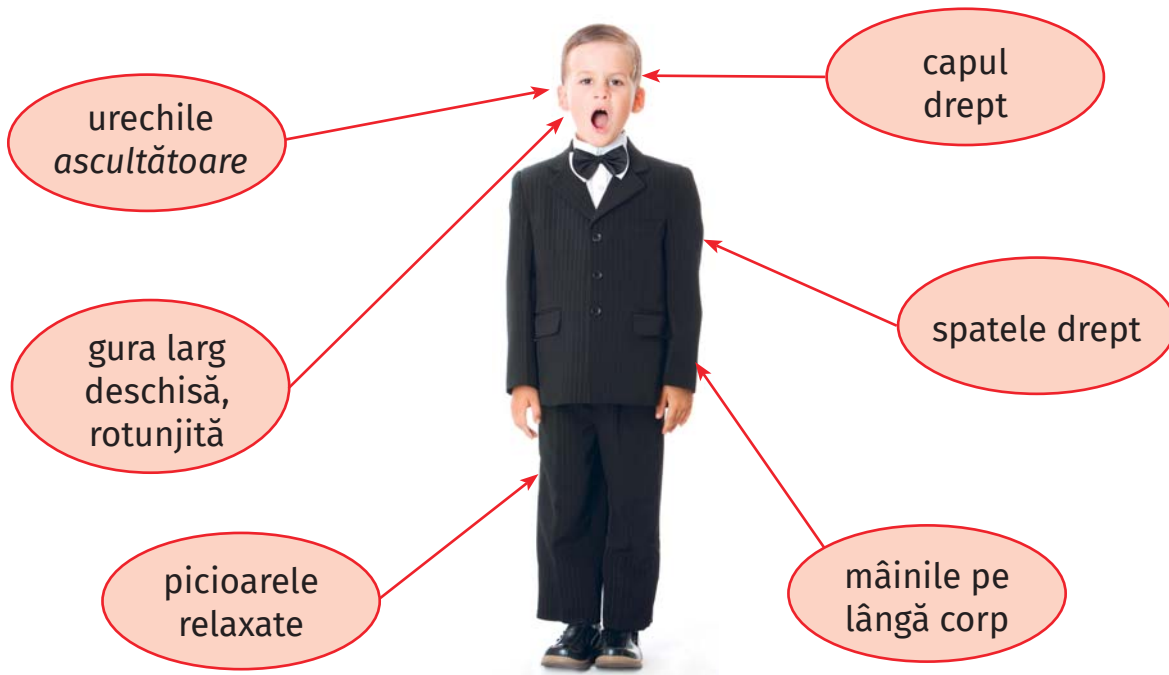
Exersează!

- Citește povestea în versuri. Câte cuvinte care au legătură cu muzica ai identificat? Scrie-le pe foaie!
- Răspunde la întrebări:
De câte feluri sunt sunetele?
Ce este pauza în muzică?

Cântarea vocală

Reține!

Pentru a reuși să cântăm frumos, trebuie să începem cu o poziție specială.

- Verifică dacă ai îndeplinit toate cerințele.

Exersează!

- Exerciții de respirație.

Umflă un balon!

Pasul 1. Trage aer în piept.

Pasul 2. Ține-ți respirația și numără până la doi.

Pasul 3. Expiră cu putere pe gură (ca și cum ai umfla un balon).

Repetă de două ori!

Miroase floarea!

Pasul 1. Inspiră profund pe nas, ca și cum ai mirosi o floare!

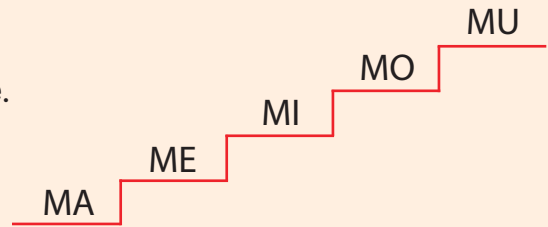
Pasul 2. Ține-ți respirația până numeri la trei.

Pasul 3. Expiră ușor, cu buzele întredeschise.

Exersează!

- Exercițiu de încălzire a vocii: *Silabe muzicale*
Leagă consoana *M* de fiecare vocală în parte.
Cântă din ce în ce mai sus.
- Încearcă și cu alte consoane!

Descoperă!

- Dacă vrei să ai o voce frumoasă, ține seama de următoarele sfaturi:
 - înainte să cânti, execută exerciții de respirație și de încălzire a vocii;
 - nu țipa; țipătul obosește corzile vocale;
 - evită băuturile acidulate.

Învățăm un cântec!

Semaforul

(după auz)

Vioi

Muzica: Mioara Puițan

Trei cu - lori el a - re, Veș - nic vii și noi. Și e lu - cru ma - re
Fi - e - ce cu - loa - re A - re și un grai. Ro - șu știți ce-i oa - re?
Gal - be - nul în - seam - nă Mai aș - teap - tă - un pic! Ver - de - le te - n - deam - nă:

Să le știți și voi. Și e lu - cru ma - re Să le știți și voi
Ro - șu-ți spu - ne: stai! Ro - șu știți ce-i oa - re? Ro - șu-ți spu - ne: stai!
Treci, flă - cău voi - nic. Ver - de - le , te - n - deam - nă Treci, flă - cău voi - nic!

Ro - șu: Stai! Gal - ben: mai aș - teap - tă! Ver - de: poți să treci!

Exersează!

- Intonează cântecul având poziția corectă și dicția potrivită!
Verifică cu profesorul tău dacă ai respectat aceste indicații!
Acompaniază cântecul cu sunetul unui mănunchi de chei pe care le scuturi în ritmul muzicii.

Dicția

Reține!

Când interpretăm un cântec, trebuie să pronunțăm cuvintele corect, astfel încât să se audă clar toate sunetele care le alcătuiesc!

Exersează!

- Ne pregătim de cântat! Exercițiu de respirație
Suflăm în păpădie
Pasul 1. Trage ușor aer în piept.
Pasul 2. Reține aerul până numeri la patru.
Pasul 3. Suflă aerul în sus, ușor, ca și cum ai sufla într-o păpădie.

- Trage aer în piept și spune dintr-o suflare (repetă de trei ori fiecare rând):
BRA BRE BRI BRO BRU
MRA MRE MRI MRO MRU
TRA TRE TRI TRO TRU
VRA VRE VRI VRO VRU

- Spune cât poți de repede:
Vrăjitori și vrăjitoare
Vrăjeau vraja cea mai mare,
Ca pe toți să îi vrăjească
Pe limba vrăjitorească!

- Păstrează ritmul!

PAS PAS PAS PAS
IU-TE PAS IU-TE PAS

IU-TE IU-TE IU-TE IU-TE
RAAR PAS PAS

- Exercițiu de încălzire a vocii
Pentru fiecare vocală execută mișcarea indicată și urcă pe scara sunetelor, ca și cum ai decola cu avionul.
A a a – ca și cum am deschide un acordeon pe verticală;
E e e – urmărim conturul bărbiei, de la dreapta la stânga;
I i i – urmărim cu mâna conturul literei I (sus-jos);
O o o – desenăm, în aer, conturul literei O;
U u u – la fel pentru conturul literei U.

Învățã un cântec!

Azi Grivei e mânios

(după auz)

Muzica: L. Comes

Hotărât

Versuri: A. Vășcanu

Azi Gri - vei e mâ - ni - os, Ham, ham! Nu răz - beș - te cu un
Se zbâr - leș - te da - că-l chem, Ham, ham! Pe cio - lan se-a-run - că

os, Ham, ham! Mâ - râ - ie și se fră - mân - tă, Zici că s-ar lu -
ghem, Ham, ham! Din pri - vi - re par - că spu - ne: Stai să vezi că-l

a la trân - tă. Azi Gri - vei e mâ - ni - os, Ham, ham!
voi ră - pu - ne! Se zbâr - leș - te da - că-l chem, Ham, ham!

Exersează!

- Răspunde la întrebările de mai jos:
Despre cine se povestește în cântec?
Cine este Grivei?
Ce înseamnă *mânios*?
- Repetă versurile. Apoi intonează prima strofă.
Pe rând, câte un copil ia rolul lui Grivei și strigă *Ham! Ham!*
- Acompaniază-te, în timp ce intonezi melodia, cu jucării muzicale.

Mișcare pe muzică

Interpretează cântecul cu mare grijă la pronunțarea cuvintelor și cu mișcări ritmate care să sugereze întâmplarea povestită în acesta:

- Sări într-o parte.
- Învârte-te pe loc.
- Sari într-un picior.
- Apucă, cu mâinile, un obiect imaginar și, apoi, aruncă-l departe.

Creațiile mele!

- Desenează-l pe Grivei la sfârșitul „luptei” cu osul. Cum alegi să îl înfățișezi? După ce ai terminat, pune desenul în **portofoliu**.

Să cântăm în cor!

Descoperă!

- Cum se cântă în cor:
 - urmărește semnalul de început al dirijorului (astfel, toți copiii vor începe în același timp);
 - fii atent la dirijor, pentru că gesturile lui îți spun cum să cânti: când începi, când te oprești, când trebuie să cânti mai puternic sau mai ușor, când este rândul solistului etc.;
 - fii atent la preluarea tonului!

Reține!

- Un grup de copii care cântă împreună se numește COR și este condus de un DIRIJOR.
- Corul poate interpreta un cântec singur, doar cu vocea, sau acompaniat de orchestră.
- Corul poate avea unul sau mai mulți soliști, care interpretează părți din melodie.

Ce este un cor? Cine ne învață cum să cântăm împreună?

Exersează!

- Ne pregătim vocea! Exercițiu de respirație. *Baloane de săpun*

Pasul 1. Trage puternic aer în piept.
Pasul 2. Ține-ți respirația până numeri la trei.
Pasul 3. Suflă aerul ușor, ca și cum faci baloane de săpun mari, cât mai mari!
- Exercițiu de dicție. Pronunță din ce în ce mai repede:

Șapte șoapte și-au șoptit
Și șoptind s-au socotit
Să șoptească până-n zori
Câte șapte șoptitori!
- Intonează și păstrează ritmul indicat prin jetoane!

PAS PAS IUTE IUTE RAAR RAAR PAS PAS
PAS IUTE PAS IUTE IUTE IUTE PAS PAS

Joc muzical

Scara muzicală

Desenați pe tablă o scară cu trepte care urcă sau coboară. Alegeți un copil care să fie dirijorul. Acesta arată, pe rând, două trepte care coboară, urcă sau sunt la aceeași înălțime. Apoi, numiți un elev care trebuie să intoneze sunetele în direcția indicată.

Ștafeta înălțimilor

Formați grupe de patru elevi. Unul dintre voi va intona un sunet, altul va trebui să intoneze un sunet mai înalt și așa mai departe. Repetați jocul, dar cu sunete din ce în ce mai joase.

Învățã un cântec!

Cãrticica mea

(dupã auz)

Melodie popularã

Versuri: F. Donceanu

Am o car - te în cu - lori, Cãr - ti - ci - ca mea! Cu de - se - ne și cu flori,
 Pe o foa - ie sunt co - pii, Cãr - ti - ci - ca mea! Ci - ne sunt nu vrei să știi?
 Car - te pli - nã cu po - vești, Cãr - ti - ci - ca mea! Ta - re dra - gã tu îmi ești,

Cãr - ti - ci - ca mea! Ui - te, es - te și Gri - vei, Cãr - ti - ci - ca
 Cãr - ti - ci - ca mea! Mi - a spus ma - ma că - s șco - lari, Cãr - ti - ci - ca
 Cãr - ti - ci - ca mea! Eu me - reu te - oi rãs - fo - i, Cãr - ti - ci - ca

mea! Și - un pãs - tor cu mul - te oi, Cãr - ti - ci - ca mea!
 mea! Si - li - tori cu no - te mari, Cãr - ti - ci - ca mea!
 mea! Și - am să - n - vãț a te ci - ti, Cãr - ti - ci - ca mea!

Exerseazã!

- Cãntați în cor: întreaga clasã și pe grupe mai mici.
- Fii dirijor pentru colegii tăi!
- Acompaniazã - te cu instrumente create de tine.

Confecționeazã instrumente!

Construiește o tobițã
 dintr-un pahar de plastic,
 un balon și elastice.

Cântarea cu acompaniament

Reține!

Pentru a putea reda sunetele pe care le aude în natură și pentru a inventa unele noi, omul a construit instrumentele muzicale.

Descoperă!

- Instrumentele muzicale pot acompania vocea sau pot cânta doar ele.
- **Compozitorul** scrie piesa și stabilește cum va fi interpretată: doar cu vocea, doar cu instrumente sau combinații între cele două.
- **Dirijorul** respectă indicațiile compozitorului și urmărește ca toate vocile și instrumentele să cânte după partitură.

Să ne amintim

- Fiecare instrument are un sunet aparte, special, care diferă în funcție de modalitatea în care a fost obținut:

tobe – prin bătăi scurte;

vioară – prin trecerea arcușului peste coarde;

pian – prin apăsarea clapelor.

Audiază!

- Ascultă un fragment muzical interpretat de o orchestră.

Recunoști sunetele vreunui instrument dintre cele desenate mai sus?
Scrie-le denumirea pe caiet!

Învață un cântec!

- Concertul este prezentarea unor lucrări muzicale în fața unui public.

Concertul (după auz)

Muzica și versurile: Tănase Constantinescu

Doi sti-cleți cân - tă - reți Cân-tă la vi - oa - ră, Lân-gă ei, un mier-loi
A ve - nit și un sca - tiu, Vrea so - list să fi - e, Dar pe lac, un bro-tac
Gre - ie - rul fu - ri - os Ce cre-deți că fa - ce? A-n-ce-put a cân-ta
Cân-t-a-cum în con-cert O so - lis-tă ma - re! A-n-ce-put a cân-ta

Cân - tă la chi - ta - ră. Zum, zum, zum, zum, zum, zum, zum, zum, zum, zum,
Fa - ce gă - lă - gi - e: Oac, oac, oac, oac, oac, oac, oac, oac, oac, oac,
Și bro - ta - cul ta - ce: Cri, cri, cri, cri, cri, cri, cri, cri, cri, cri,
O pri - vi - ghe - toa - re: Tri, tri, tri, tri, tri, tri, tri, tri, tri, tri,

zum, zum, zum, zum, zum, zum, zum, zum, zum, zum, zum, zum, zum, zum, zum.
oac, oac, oac, oac, oac, oac, oac, oac, oac, oac, oac, oac, oac, oac, oac.
cri, cri, cri, cri, cri, cri, cri, cri, cri, cri, cri, cri, cri, cri, cri.
tri, tri, tri, tri, tri, tri, tri, tri, tri, tri, tri, tri, tri, tri, tri.

Mișcare pe muzică

- Organizați un concert în clasă. Intonați cântecul executând mișcări diferite pentru fiecare refren. Fiecare elev cântă o strofă, fiind solist. La refren, cântați în cor!
Zum – imitați gesturile unui chitarist
Oac – puneți mâinile în jurul gurii, ca o pâlnie
Cri – imitați mișcările unui violonist
Tri – bateți din palme

Exersează!

- Cântă în dialog cu profesorul tău.
- Cântă acompianindu-te de maracase.
- La refren, bate din palme în ritmul cântecului.

Să cântăm cu solist!

Ce face un solist?
Tu ai fost vreodată solist?

Reține!

- **Solistul** este cel care interpretează singur o parte a unei compoziții muzicale. Solistul poate interpreta piesa muzicală cu vocea sau cu un instrument muzical.
- Dacă ai avea posibilitatea să fii solist, ai alege să cânti cu vocea sau la un instrument? De ce?

Exersează!

- Exercițiu de respirație. **Învârte morișca!**
Pasul 1. Trage mult aer în piept.
Pasul 2. Reține aerul până numeri la patru.
Pasul 3. Suflă cu putere, ca vântul care învârte morișca.

- Pronunță enunțurile următoare cu intonații diferite: puternic, șoptit, răstit, duios, alintat. Pronunță corect! Ce observi?
*Știuca și cu peștii știu,
Știu și eu și știu că știu,
Știți că știm și știm că știți,
Așa că la știuci poftiți!*

- Intonează fiecare vocală urcând și coborând vocea.
Aaa, Eee, Iii, Ooo, Uuu
- Păstrează ritmul.

IUTE IUTE IUTE IUTE RAAR RAAR
PAS PAS IUTE IUTE IUTE IUTE RAAR

Fii dirijor!

Îndrumă-ți colegii, indicându-le să cânte sunete cât mai înalte, ridicând brațele, sau cât mai joase, coborând brațele.

Joc muzical

Urmărește albinuța!

Cu gura închisă, cântă ca și cum ai imita zborul în zigzag al unei albinuțe!

Creațiile mele!

Caută informații despre cântecul păsărilor. Accesează site-ul sor.ro. Aici poți afla cum se numesc și cum cântă câteva păsări din țara noastră. Prezintă-o, în scris sau în desen, pe cea care este preferata ta. Adaugă lucrarea în **portofoliu**.

Învață un cântec!

Mamei

(după auz)

Muzica: Marțian Negrea

Hai, ve - niți, frați și su - rori, Să cu - le - gem mân - dre flori, Flori ce noi le-am
În mă - nunchi să le le - găm, Ma - mei noas - tre să le dăm, Și a - șa să-i

se - mă - nat Și cu a - pă le-am u - dat. Tra, la, la, la, la, la, Și cu a - pă le-am u - dat.
a - ră - tăm Că iu - bi - re îi pur - tăm. Tra, la, la, la, la, la, Că iu - bi - re îi pur - tăm.

Lucrăm împreună!

- Alegeți doi soliști și un dirijor. Soliștii interpretează, fiecare, câte o strofă. Dirijorul vă indică momentul de începere și de final. La refren, cântați în cor.

Auziază!

- Auziază melodia *Mama*, de Temistocle Popa, din filmul cu același nume.

Creațiile mele!

- Citește poezia *Cea mai scumpă de pe lume*, de Nichita Stănescu. Improvizează o melodie pentru versurile acestei poezii. Este o melodie veselă sau tristă?
- Desenează buchetul de flori pe care i l-ai dăru mamei de ziua ei, dar înlocuiește florile cu simboluri muzicale pe care le cunoști. Ai obținut un buchet muzical! Împachetează-l și oferă-l mamei.

Percuția corporală

Reține!

Pentru a cânta, oamenii folosesc, pe lângă voce, propriul corp, ca pe un adevărat instrument, cu efecte amuzante și interesante.

Folosește-ți corpul, ca în imaginile următoare.

ȘȘȘ!

Degetul pe buze

BUM!

Bătaie ușoară pe piept

SNAP!

Pocnitură din degete

CLAP!

Bătaie din palme

PAM!

Bătaie ușoară pe picioare

POC!

Bătaie cu piciorul în podea

Exersează!

- Execută mișcările învățate, respectând combinațiile de mai jos:
- Organizați un concurs între echipe. O echipă propune o combinație de mișcări, pe care cealaltă echipă trebuie să le realizeze corect pentru a primi 1 punct. Stabiliți 3-5 runde. Câștigă echipa care are cele mai multe puncte. Care este scorul final?

CLAP CLAP BUM BUM SNAP SNAP ȘȘȘ
 CLAP CLAP POC POC PAM PAM ȘȘȘ
 CLAP CLAP ȘȘȘ SNAP SNAP ȘȘȘ
 BUM BUM POC POC BUM BUM SNAP

Lucrăm împreună!

- Lucrați pe grupe: confecționați jetoane pe care să scrieți simbolurile pentru percuția corporală. Puteți folosi și desene.
- Realizați combinații de cel puțin 4 jetoane și executați mișcărilor. Alegeți o combinație, executați mișcărilor în fața colegilor și cereți-le să le execute identic. Cine a reușit trei combinații perfecte? Scrie combinația preferată pe o foaie și adaug-o la **portofoliu**.

ȘȘȘ!

BUM!

POC!

SNAP!

PAM!

CLAP!

Învață un cântec!

Dacă vesel se trăiește

(după auz)

Da-că ve-sel se tră-ieș-te, ba-te-a - șa Da-că ve-sel se tră-ieș-te, ba-te-a
fă a - șa fă a -
cal-că-a - șa cal-că-a

ș a Da - că ve - sel se tră - ieș - te, u - nul al - tu - ia zâm-beș - te. Da - că
ș a
ș a

ve - sel se tră - ieș - te, ba - te-a - șa 1. - șa bi - ne e!
fă a - șa 2.
cal - că-a - șa

Exersează!

- Intonează cântecul cu următoarele mișcări:
Bate așa: CLAP și PAM
Fă așa: SNAP
Calcă așa: POC
- La ultima strofă, execută toate mișcărilor legate și strigă: *Bine e!*
- Interpretați cântecul cu un solist la fiecare strofă. La refren, cântați împreună.

Recapitulare

Pentru a ajunge în Țara Orchestră, Cântecele trebuie să se asigure că a învățat tot ce este necesar. Să repetăm împreună cu el!

Ne pregătim vocea!

- Exerciții de respirație

Suflă în lumânările de pe tort!

Pasul 1. Trage mult aer în piept.

Pasul 2. Reține aerul până numeri la cinci.

Pasul 3. Suflă cu putere, ca să stingi cât mai multe lumânări.

- Pronunță ritmat:

PAS PAS IU-TE PAS IU-TE IU-TE IU-TE PAS
RAAR RAAR IU-TE IU-TE PAS PAS

- Execută mișcările în ordinea indicată:

SNAP SNAP BUM BUM SNAP

BUM BUM CLAP CLAP POC POC \$\$\$

- Intonează prima strofă din cântecul *Azi Grivei e mânios*, înlocuind cuvintele cu silaba TA.

Concurs

Proba 1. Cântă ce îți spun!

Clasa se împarte în două grupe.

Pentru 1 punct, un elev din prima grupă spune titlul unui cântec, cealaltă grupă trebuie să intoneze o strofă sau refrenul din cântecul indicat.

Proba 2. Recunoaște cântecul!

Un elev cântă un vers dintr-un cântec. Dacă ceilalți elevi recunosc cântecul și cântă strofa sau refrenul din care face parte versul, primesc 5 puncte!

Câte puncte are echipa victorioasă?

Reține!

Xilofonul este un instrument de percuție, cu lamele din lemn care scot sunete diferite dacă sunt atinse cu un ciocănel de lemn.

Învăță să cânti la un instrument!

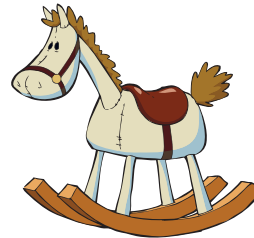
Folosește un xilofon cu 8 plăcuțe.
 Numerează plăcuțele cu cifrele de la 1 la 8, ca în desen.
 Lovește plăcuțele în ordinea indicată mai jos și vei cânta *Cărticica mea*, de la pagina 55.

Strofa	Refren
1 1 1 1 2 3	5 5 5 5 5 3
1 1 1 2 3	5 5 5 5 3
1 1 1 1 2 3	5 5 5 5 5 3
1 1 1 2 3	5 5 5 5 3

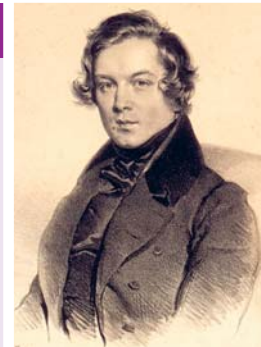
Audiază!

- Ascultă cu atenție *Cavalerul căluțului de lemn*, de Robert Schumann. Identifică sunete produse de instrumente de percuție!

Din lumea muzicii

ROBERT SCHUMANN a fost un celebru compozitor german. El a studiat muzica încă din copilărie, vrând să devină pianist. Din cauza unei accidentări la mâna dreaptă, acest lucru nu a mai fost posibil. S-a îndreptat către compoziție și a reușit să creeze unele dintre cele mai valoroase lucrări muzicale din lume.

Verifică portofoliul!

Verificați piesele din portofoliu realizate în această unitate (paginile 53, 58, 61).

- Câte lucrări ai realizat până acum? Felicitări!
- Care îți place cel mai mult?
- Ce ai fi putut face diferit?

Prezentați proiectul lucrat în această unitate (pagina 55).

Discutați despre realizarea lui, ajutându-vă și de următoarele întrebări:

- Ce ți-a plăcut să lucrezi cel mai mult?
- Ce a fost dificil de realizat?
- Ce ai fi putut să faci diferit?

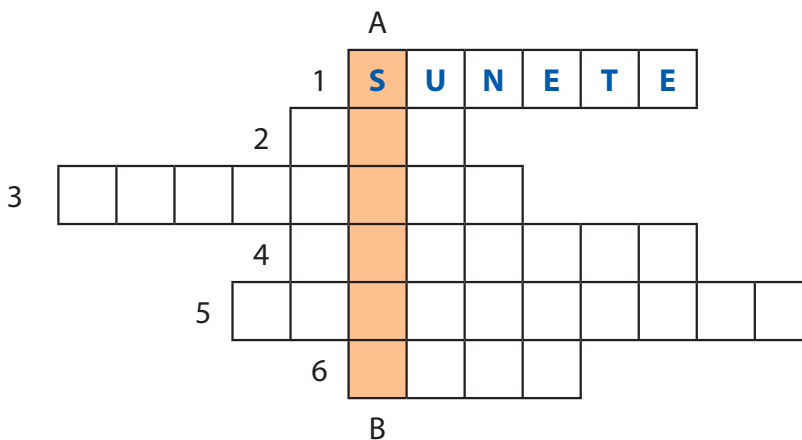
Evaluare

Felicitări! Ai încheiat unitatea 4.
Dovedește ce ai învățat și apreciază-te.

1. Indică valoarea de adevăr a următoarelor enunțuri și scrie răspunsul pe caiet:

- cântarea vocală înseamnă că se cântă cu vocea;
- toba este un instrument de suflat;
- dicția te ajută să pronunți corect toate sunetele dintr-un cuvânt.

2. Scrie pe caiet cuvintele și descoperă cuvântul de pe verticala A-B:

A-B – cântă singur o parte din cântec.

- Le auzi în jurul tău.
- Grup de copii care cântă.
- Începi să cânți la... dirijorului.
- Conduce corul.
- Înainte de a cânta, trebuie să faci exerciții de...
- Instrument în care se bate cu bețe.

3. Execută mișcările respectând simbolurile. Verifică-te cu colegul de bancă!

- CLAP CLAP BUM BUM
- SNAP CLAP BUM POC
- PAC POC SLAP \$\$\$

ITEM	SUFICIENT	BINE	FOARTE BINE
1	Indică corect o singură valoare de adevăr.	Indică corect două valori de adevăr.	Indică corect trei valori de adevăr.
2	Precizează două soluții.	Precizează patru soluții.	Precizează șase soluții.
3	Execută corect o combinație.	Execută corect două combinații.	Execută corect trei combinații.

Gândește-te la activitatea ta de pe parcursul unității de învățare. Citește cu atenție fiecare comportament și bifează, pe fișa de la pagina 88, răspunsul care ți se potrivește cel mai bine. Verifică împreună cu profesorul tău dacă ai apreciat corect.

Unitatea 5

Împărăția Melodiei

- Ce este melodia?
- Ce legătură există între text și melodie?
- Cum se poate interpreta o melodie?
- Care este mersul melodiei?

Vei învăța despre:

- Sunete înalte și joase.
- Mersul melodiei.
- Legătura dintre text și melodie.
- Genuri muzicale; interpretarea.
- Nuanțe tare și încet.
- Cântec vesel, cântec trist.
- Procedee armonico-polifonice.

Competențe: 1.1; 1.3; 2.1; 3.1; 3.2; 3.3; 3.4.

Sunete înalte și joase

Cum este sunetul unui fluier față de sunetul scos de un tractor?

Reține!

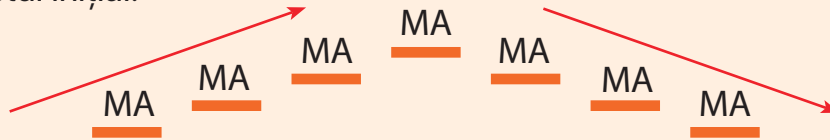
Sunetele pot fi:

- înalte, ca sunetul fluierului, al clopoțelului sau al sirenei mașinii de poliție;
- joase, ca sirena unui vapor sau ca mormăitul ursului.

Exersează!

- Intonează silaba MA urcând cu vocea din ce în ce mai sus, ca pe o scară. Întoarce-te apoi la sunetul inițial.

- Ascultă cântecul *Melc, Melc, codobelc*. Pe o foaie, desenează o linie roșie pentru sunetele înalte și o linie albastră pentru sunetele joase. Iată un model:

Melc, Melc, co- do- belc scoa- te coar- ne bo- u- rești

Joc muzical

Găsește jucăria!

Pentru acest joc, aveți nevoie de un obiect pe care un elev îl va ascunde. Un alt elev, care nu știe unde a fost ascuns obiectul, va încerca să îl găsească. Când se va apropia de obiect, clasa va intona un sunet înalt. Când se va îndepărta, sunetul va coborî cât mai jos.

Învață un cântec!

Vioara

(după auz)

Exersează!

- Intonează fragmente din cântec și încearcă să identifici cel mai înalt și cel mai jos sunet.

De exemplu:

O vi-oa-ră mi-că **de-aș a**-vea

Cel mai înalt sunet este la silabele **de-aș** și **a**, iar cel mai jos sunet este la silaba **O**.

Creațiile mele!

- Înlocuiește vioara cu alt instrument, găsește un sunet potrivit pentru acesta și cântă melodia!
- Ai grijă la rimă și la numărul de silabe din vers!

O trompetă mică...

Ta ta ta ta ti ti tu tu tu...

O tobiță mică...

bum bum bum bum ba ba bum...

Mersul melodiei

Reține!

Linia melodiei poate fi asemănată cu alunecarea unei săniuțe, cu zborul unui avion sau cu valurile mării. Uneori urcă, alteori stă la aceeași înălțime sau coboară!

Exersează!

- Ne pregătim vocea! *Să mirosim floarea!* Inspiră aer pe nas și, pe expirație, spune: *Ce frumos miroase...*
- Pronunță ritmic:
Mult îmi place muzica *Aș cânta și aș dansa*
IUTE IUTE IUTE PAS **IUTE IUTE IUTE PAS**
- Exerciții de încălzire
 Spune *Aaaa* cu sunete din ce în ce mai înalte, apoi cu sunete din ce în ce mai joase. Repetă cu *E, I, O, U*.
- Imită sunetul cucului: *Cu-cu!*
 Mai știi vreun animal care poate fi imitat cu vocea în coborâre?

Învață un cântec!

Voinicii (după auz)

Muzica: Nelu Ionescu

Cea - ta lui Pi - ți - goi Tre - ce mân - dră prin ză - voi.
 Toți lup - tă - tori de soi, Dai în - tr-u - nul, ți - pă doi.
 A - geri ca niș - te zmei Și cu brâu din sfori de tei.
 Sprin - teni și o - che - șei, La - tră câi - nii du - pă ei.

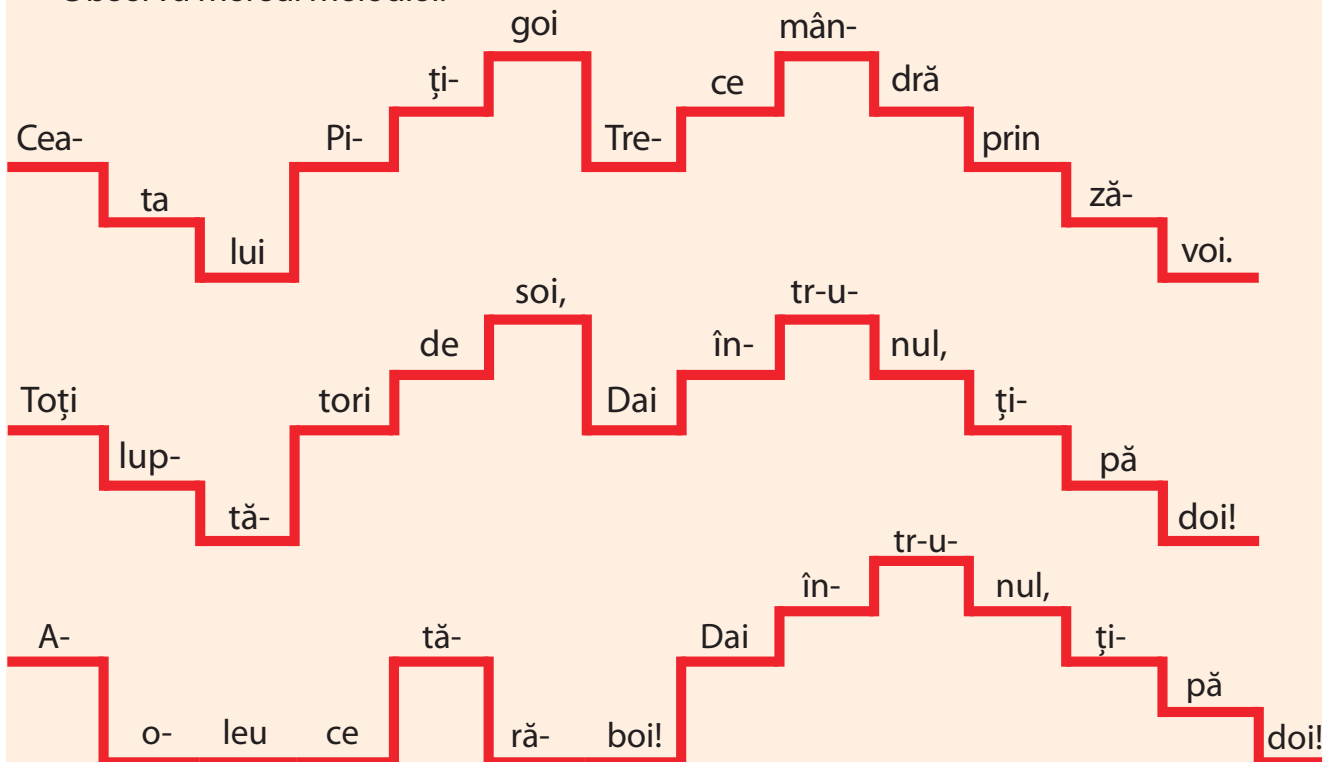

A - o - leo ce tă - ră - boi. Dai în - tr-u - nul, ți - pă doi.
 A - o - leo ce tă - ră - boi Dai în - tr-u - nul, ți - pă doi.
 Ham, ham, ham, lân - gă bor - dei, La - tră câi - nii du - pă ei.
 Ham, ham, ham, lân - gă bor - dei, La - tră câi - nii du - pă ei.

Exersează!

- Observă mersul melodiei:

- Urmărește cu mâna mersul melodiei. Care a fost cel mai înalt punct? Dar cel mai jos? Repetă refrenul. De câte ori urcă melodia? De câte ori coboară?
- Interpretează melodia și acompaniază-te la primul refren cu o tobiță, iar la al doilea cu maracase.

Confeționează instrumente!

Paharele muzicale

Pregătește șase pahare asemănătoare. În primul pahar toarnă un deget de apă, în al doilea, două, și tot așa, până la ultimul! Lovește ușor, pe rând, câte un pahar! Ce observi? Cum sunt sunetele produse de fiecare pahar? Care dintre sunete este mai înalt? Inventează o melodie!

Idee: poți colora apa din fiecare pahar în altă culoare!

Legătura dintre text și melodie

Care este deosebirea dintre o poezie și o melodie?

Reține!

- Un cântec este alcătuit din:
 - una sau mai multe **strofe**, care se cântă pe aceeași melodie;
 - **refren** care se memorează cel mai repede.

Învăță un cântec!

Micii meșteri mari

(după auz)

Versuri: N.A. Constantinescu

Muzica: M.D. Bădulescu

Din car - ton și scân - du - re - le, Cu - i - șoa - re și cio - ca - ne,
Noi, cu a - ce și an - dre - le, Meș - te - rim la co - vo - ra - șe,
Când a - ca - să sau la - școa - lă Lu - cru - ri - le nu merg bi - ne,

Fa - cem me - se, scă - u - ne - le, Zme - ie, - bărci și a - vi - oa - ne.
Bro - de - rii și șer - ve - țe - le, Că - ciu - li - țe, fu - lă - ra - șe.
Re - pa - răm la re - pe - zea - lă Ori - și - ce cum se cu - vi - ne.

Sun - tem mi - cii meș - teri mari, Har - nici și cu - bra - țe tari,

Cioc - cioc - cioc și iar cioc - cioc N - avem timp să - stăm pe loc.

- Realizează scărița muzicală a melodiei și adaug-o la **portofoliu**.

Exersează!

- Câte strofe are cântecul?
- Care este refrenul?
- Poți recita textul ca pe o poezie? Explică!

Lucrăm împreună!

- Intonați cântecul astfel: prima strofă – băieții, a doua strofă – fetele, a treia strofă – împreună. La refren cântă toată clasa!
- Intonați cântecul pe grupe, alternativ, la semnalul unui dirijor ales dintre voi. Fiți atenți la semnalele dirijorului în timpul cântării.
- Cântați un vers cu vocea și un vers în gând. Urmăriți ritmul și fiți atenți să cântați în același timp.

Mișcare pe muzică

- Intonați cântecul executând mișcările sugerate de text.
 - bate cu ciocanul
 - taie cu ferăstrăul
 - coase cu ac și ață
 - tricotează cu andrele
 - țese cu fire de lână

Creațiile mele!

- Alege o strofă dintr-o poezie și compune o melodie pentru aceasta. Intonează cu voce tare!
- Desenează obiectele despre care este vorba în text! Pune desenul la **portofoliu**.
- Caută pe internet tipare și construiește un avion din hârtie. Zboară?

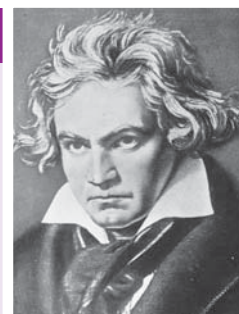
Audiază!

- Ascultă *Concertul pentru vioară în Re Major*, de Ludwig van Beethoven. Identifică fragmentul care se repetă, ca un refren.

Din lumea muzicii

LUDWIG VAN BEETHOVEN a fost unul dintre cei mai mari compozitori ai lumii. El a trăit acum aproape 200 de ani. A compus opere muzicale foarte frumoase și apreciate în toată lumea. La 48 de ani era complet surd, dar, în ciuda acestui fapt, a scris în acea perioadă cele mai importante piese muzicale.

Cântare în dialog

Ce este dialogul? Unde ai învățat despre el?

Reține!

- Într-un dialog, când întrebăm, vocea urcă; când răspundem, vocea coboară.
- La cântarea în cor, dialogul se desfășoară astfel: o parte a corului întreabă, iar cealaltă parte răspunde.
- Într-un cântec, strofa poate fi întrebarea, iar refrenul, răspunsul.

Joc muzical

Dialogul jucăriilor cântărețe!

Lucrați în perechi. Fiecare își alege o jucărie, care va primi rolul unui personaj. Întrebați și răspundeți pe o linie muzicală improvizată. Prezentați dialogul în fața clasei.

Joc muzical

Dialog muzical!

Împărțiți clasa în două grupe. O grupă întreabă, un copil din cealaltă grupă răspunde, pe melodii și răspunsuri improvizate.

Exemple de întrebări:

Cine încălzește Pământul? În ce anotimp suntem?

Cine este cel mai amuzant elev din clasă?

Care a fost cel mai interesant răspuns?

Învățăm un cântec!

Dragă vrăbiuță

(după auz)

Muzica: Gr. Teodosiu

Dra-gă vră - bi - u - ță, spu-ne-mi, un - de zbori? Zbor să ca - ut hra - nă
 Dra-gă pi - si - cu - ță, ce pân-dești me - reu? Um-blu du-pă șoa - reci
 Flu-tu - rel zbur - dal - nic, spu-ne-mi, un - de zbori? Zbor în gră-di - ni - ță,
 Co - pi - lași zbur - dal - nici, un - de vă plim-bați? Că - u - tăm pe ma - ma
 pen - tru pu - i - șori. Zboa - ră fă - ră fri - că, co - lea-n pal - ma
 pen - tru prân-zul meu. Vi - no fă - ră fri - că, ici, în pal - ma
 să m-a - șez pe flori. Zboa - ră fă - ră fri - că, ici, în pal - ma
 și pe-ai noș - tri frați. Hai, ve - niți în - coa - ce, în - tre noi luați
 mea, Să-ți dau gră - un - cioa - re, câ - te-ți va plă - cea.
 mea, Ca să-ți dau mân - ca - re, cât îți va plă - cea.
 mea, Să-ți dau flo - ri - ce - le, cât îți va plă - cea.
 loc, Vom tră - i fră - țeș - te, în cân - țari și-n cor.

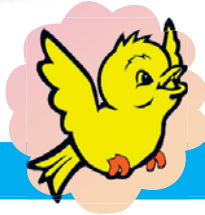
Lucrăm împreună!

- Împărțiți clasa în două grupe: una intonează întrebările copilului, cealaltă grupă intonează răspunsurile animalelor și ale copiilor, cu mișcări sugerate de text.
- Cântați împreună celelalte versuri.
- Intonați cântecul cu soliști: copilul care întrebă, vrăbiuța, fluturașul, pisicuța.
- Cântați întrebarea cu voce tare, iar răspunsul în gând. Apoi inversați.

Nuanțe – tare și încet

Cum este sunetul produs de tunet față de ciripitul vrăbiuței?

Descoperă!

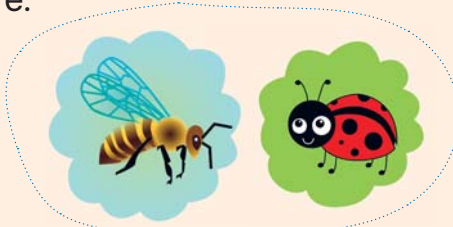
- Unele sunete sunt puternice, altele abia se aud. Sunetele prea puternice pot speria oamenii și animalele.

Exersează!

- Să comparăm sunetele! Stabilește, pentru fiecare situație, care dintre sunete se aude mai tare.

- Ce sunete puternice ai auzit în drum spre școală?

Joc muzical

Tare și încet

Spune-ți numele tare! Apoi în șoaptă!
Bate din palme! Apoi în bancă!
Strigă-ți colegul! Șoptește-i ceva!
Spune-apoi tare: iubesc muzica!

Învăță un cântec!

Drag mi-e jocul românesc

(după auz)

Drag mi-e jo - cul ro - mâ-nesc, Dar nu știu cum
 Bi - ne de nu l-oi por - ni, Eu ru - și - ne
 Nu te ui - ta la co - joc, Ci te ui - tă

Zum, zum, zum, zum, zum, zum, zum, zum, zum, zum,

să-l por-nesc. Hei! Tra, la, la, la, la, la, la, la, la, la, la, la.
 oi pă - ți. Hei! Tra, la, la, la, la, la, la, la, la, la, la, la.
 cum mai joc. Hei! Tra, la, la, la, la, la, la, la, la, la, la, la.

zum, zum, zum, zum, zum, zum, zum, zum, zum, zum.

Mișcare pe muzică

- Intonați cântecul, executând mișcările sugerate de text.
 - doi pași înainte și doi înapoi;
 - imită cântatul la vioară sau contrabas.

Exersează!

- Alegeți un grup de 2-3 copii care să țină ritmul cântecului, folosind silabele „zum-zum”.
- Intonează cântecul mai tare și mai încet.
- Cântă alternativ: un vers cu voce tare, un vers în șoaptă.
- Acompaniază-te la refren cu o jucărie muzicală realizată de tine.

Creațiile mele!

- Desenează o farfurie, decoreaz-o cu simboluri din costumele populare românești. Expune farfuria decorată în colțul special din clasă dedicat lucrurilor frumoase realizate de voi. Câte farfurii au modele asemănătoare? Câte modele diferite au fost expuse?

Cântec vesel, cântec trist

Ce cântece vesele ai învățat?

Reține!

- Cântecele exprimă emoții, stări și sentimente. Unele cântece se interpretează în ritm vioi, alert, altele se interpretează în ritm lent.

Exersează!

- Intonează cântecul *Iepuraș drăgălaș*. Este un cântec vesel sau trist? Dar cântecul *Drag mi-e jocul românesc*?

- Exerciții de respirație
Trage mult aer în piept, numără până la patru și spune, expirând:
Douăzeci pitici voinici.

- Exercițiu de dicție
Pronunță corect, ritmat, din ce în ce mai repede:
Toți piticii și aricii
Se-ntâlnesc cu licuricii
Aricii se aricesc
Piticii se piticesc!

- Exerciții de încălzire a vocii
Dirijorul indică înălțimea sunetului de început. Intonează *Tra la la la la* în urcare, în coborâre, apoi combinat. Atenție la preluarea tonului!
Acesta va fi din ce în ce mai sus!
- Dirijează în ritm de marș:
PAS PAS IUTE IUTE PAS PAS IUTE PAS
Repetă de patru ori!

Lucrăm împreună!

- Faceți o listă cu zece cântece știute de voi, în ordinea preferințelor. Pe primul loc va fi cel mai popular cântec. Adăugați lista la proiectul unității.
- Formați grupe de câte patru elevi și stabiliți care dintre cântece sunt triste și care sunt vesele.
- Ești de acord cu alegerea colegilor?

Învăță un cântec!

Piticii și ariciul (după auz)

Cu haz

Muzica: Gh. Cucu

Do- uă-zeci pi - tici voi - nici, Tra, la, la, la, la. Se bă-tu - ră c-un a - rici,
 Căci a - ri-ciul de-i a - rici, Tra, la, la, la, la. Și pi - ti - cii sunt voi-nici,
 Hop, a - ri-ciul fa-ce-un pas, Tra, la, la, la, la. Fug pi - ti - cii cad în nas,

Tra, la, la, la, la. S-au bă - tut și s-au lup - tat, Tra, la, la, la,
 Tra, la, la, la, la. Și-au stri - gat pi - ti - cii toți, Tra, la, la, la,
 Tra, la, la, la, la. Și noi fa - cem ma - re haz, Tra, la, la, la,

la. Lu - mea-n trea - gă s-a mi - rat. Tra, la, la, la, la.
 la. Sai, a - ri - ce, da - că poți. Tra, la, la, la, la.
 la. Și noi fa - cem ma - re haz. Tra, la, la, la, la.

Mișcare pe muzică

- Intonați cântecul executând mișcările sugerate de text!
 - mergi ca un pitic;
 - înțepă ca un arici;
 - bate în bancă;
 - pocnește din degete.

Exersează!

- Stabiliți formații de patru colegi și găsiți nume potrivite fiecăreia. Apoi intonați, pe rând, câte o strofă și un refren, cu gesturi potrivite. Care formație a cântat cel mai vesel?
- Intonează ritmul cântecului ajutându-te de următoarea combinație de mișcări de percuție corporală:

CLAP CLAP SNAP SNAP PAM PAM ŞŞŞŞ
 Propune o altă combinație care să se potrivească melodiei!

Creațiile mele!

- Desenează un pitic vesel și un arici trist și pune desenul în **portofoliu**.

Genuri muzicale – din folclorul copiilor –

Reține!

Unele cântece pentru copii au fost compuse cu mult timp în urmă și nu se mai știe cine le-a compus. Ele fac parte din folclorul copiilor.

Descoperă!

- În folclorul copiilor sunt ghicitori, poezii, numărători, cântece, dansuri și jocuri.
- Tot din folclorul copiilor fac parte și colindele, pe care le cântăm cu ocazia sărbătorilor de iarnă.

Exersează!

- Cântă! Bate din palme!

*Mămăruță, ruță,
Suie-mă-n căruță,
Și mă du la vale,
Pe mătă călare.*

*Trei iezi cucuieți,
Ușa mamei descuieți,
Că mama v-aduce vouă
Mugurași cu bob de rouă.*

*Frunze-n buze, iarbă-n barbă,
Drob de sare în spinare,
Mălăieș în călcăieș.*

Joc muzical

Cântecul degetelor!

Recitați versurile. Improvizați o melodie. Țineți pumnii strânși și ridicați degetele în ordinea indicată în cântec.

*Degetul mare merge la plimbare,
Arătătorul duce bastonul,
Mijlociul duce pardesiul,*

*Inelarul duce geamantanul,
Iar degetul mic nu duce nimic,
Fiindcă e pitic!*

Învăță un cântec!

Alunelul (după auz)

Vioi

Dans popular

A - lu - ne - lul, a - lu - ne - lul, Hai la joc! Să ne fi - e, să ne fi - e cu no -
A - lu - ne - lul, a - lu - ne - lul, Sus săl - tați Și la stân - ga și la dreap - ta hai - deți,

roc. Ci - ne__ ho - ra o să__ joa - ce Ma - re__ ma - re se va fa - ce.
frați. Ci - ne__ n - o ju - ca de__ fel__ Să ră - mâ - nă__ mi - ti - tel__

Lucrăm împreună!

- Intonați cântecul, acompaniați de clopoței sau de tamburine.
- Formați patru grupe. Cântați pe rând câte un vers din fiecare strofă. Cântați în dialog la refren.
- Alegeți un dirijor. Acesta va schimba o parte din ritmul dansului, când mai rapid, când mai lent. Fiți atenți la comenzile acestuia!

Mișcare pe muzică

- Amintiți-vă pașii de horă. Cântați vesel și dansați!

Creațiile mele!

- Copiază conturul palmei pe o foaie de hârtie și realizează desenul unui instrument muzical, pornind de la contur! Adăugă creația la **portofoliu**.
- Organizați o expoziție și apreciați cele mai interesante idei.

Recapitulare

Amintește-ți ce ai învățat până acum!

Învăță un cântec!

Călușeii (după auz)

Muzica: Grigore Teodosiu

Hai să mer-gem bi-ni-șor, Că vin că-lu - ște - ii Și sunt iuți ca zme-ii, Hai-deți cu gră-

bi - re Și din-tr-o o - chi - re S-a - le - gem că - lu - țul Cel mai sprin-te - nel.

Ce fru - mos noi ne-n-vâr - tim, Da-că bi-ne nu ne ți-nem, Pe jos ne tre-zim.

Exersează!

- Intonează cântecul marcând sunetele înalte cu clopoțelul și sunetele joase cu tobița. Care sunt mai multe?
- Intonează refrenul. Pe o foaie de hârtie, desenează cu albastru o linie care să indice mersul melodiei. Subliniază cu roșu partea de cântec unde sunetele au aceeași înălțime.
- Intonează ritmat versurile: *Dacă bine nu ne ținem, pe jos ne trezim*, mișcând brațele jos-sus. Apoi înlocuiește cuvintele cu silabele ritmice, în felul următor:

IUTE IUTE IUTE IUTE IUTE IUTE IUTE PAUZĂ

Exersează!

- Execută următoarele mișcări de percuție corporală pe refren, câte patru din fiecare, în ordine:
CLAP SNAP PAC BUM
- Cântă acompaniat de triangu și de tamburine sau de altă jucărie din orchestra de jucării muzicale.

Mișcare pe muzică

- Intonați cântecul și executați mișcările sugerate de text:

<i>Mergem binișor</i>	– mergeți pe vârfuri!
<i>Mergem cu grăbire</i>	– pașiți repede!
<i>Ce frumos noi ne-învârtim</i>	– învârtiți-vă!
<i>Pe jos ne trezim</i>	– ghemuiți-vă!

Descoperă!

- *Călușarii* este un joc tradițional românesc. Mișcările acestui dans amintesc de tropotul și de comportamentul cailor.

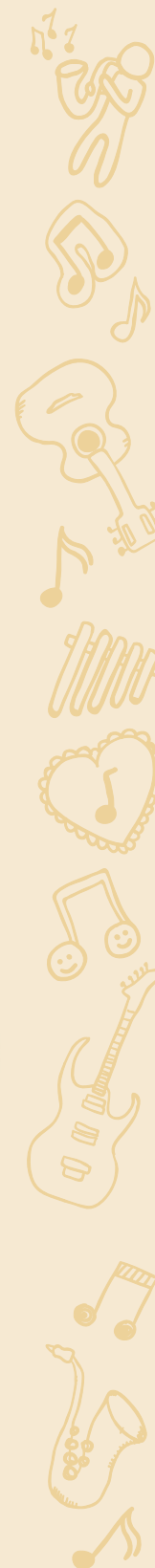
Lucrăm împreună!

- Formați trei grupe. Scrieți pe trei bilețele numele următoarelor instrumente: *trompetă*, *tobiță*, *chitară* și împăturiți-le. Câte un reprezentant al fiecărei grupe trage, pe rând, un bilet. Toată grupa trebuie să intoneze cântecul *Vioara* înlocuind cuvântul *vioară* cu cel de pe bilet și însoțindu-se de mișcările specifice cântatului la acel instrument. Comparați interpretările. Care vă place cel mai mult?

Verifică portofoliul!

Verificați piesele din portofoliu realizate în această unitate (paginile 70, 71, 77, 79).

- Câte lucrări ai realizat până acum? Felicitări!
- Care îți place cel mai mult?
- Ce ai fi putut face diferit?

Evaluare

Felicitări! Ai încheiat unitatea 5. Dovedește ce ai învățat și apreciază-te.

1. Alege răspunsul corect și scrie-l pe caiet:

A. Melodia este:

- a) o înlănțuire de cuvinte;
- b) o înlănțuire de sunete cu lungimi și durate diferite;
- c) o înlănțuire de semne.

B. Cântecele *Suntem micii meșteri mari* are:

- a) două strofe și refren;
- b) o strofă și refren;
- c) trei strofe și refren.

C. Alunelul este:

- a) un cântec;
- b) un dans;
- c) un cântec și un dans popular din folclorul copiilor.

2. Notează cu A (adevărat) sau F (fals) următoarele afirmații:

- a) Cântecele pot fi vesele sau triste.
- b) O melodie poate avea numai sunete înalte.
- c) Percuție corporală înseamnă să îți folosești corpul ca pe un instrument muzical.

3. Execută corect combinațiile următoare:

- a) CLAP SNAP BUM POC;
- b) PAC PAC BUM CLAP;
- c) POC PAC BUM CLAP.

4. Intonează:

- a) Prima strofă din *Voinicii*.
- b) Refrenul cântecului *Vioara*.
- c) Prima strofă din *Drag mi-e jocul românesc*.

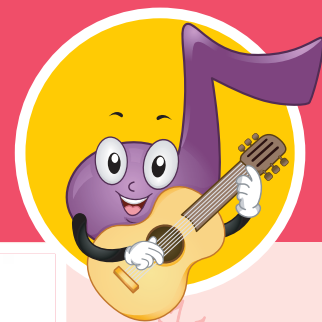

ITEM	SUFICIENT	BINE	FOARTE BINE
1	Alege un răspuns corect.	Alege două răspunsuri corecte.	Alege trei răspunsuri corecte.
2	Identifică corect o singură valoare de adevăr.	Identifică corect două valori de adevăr.	Identifică corect trei valori de adevăr.
3	Execută corect o combinație.	Execută corect două combinații.	Execută corect trei combinații.
4	Intonează corect un fragment de cântec.	Intonează corect două fragmente de cântec.	Intonează corect trei fragmente de cântec.

Gândește-te la activitatea ta de pe parcursul unității de învățare. Citește cu atenție fiecare comportament și bifează, pe fișa de la pagina 88, răspunsul care ți se potrivește cel mai bine. Verifică împreună cu profesorul tău dacă ai apreciat corect.

Unitatea 6

Amintiri muzicale

- Ce poți folosi în jocurile tale din ce ai învățat la Muzică și mișcare?
- Toate jucăriile sunt muzicale?

Recapitulare finală
Evaluare finală

Recapitulare finală

Să ne amintim ce am învățat în clasa a II-a!

Exersează!

- Răspunde la următoarele întrebări:
 - Unde auzim sunete?
 - Cine le poate emite?
 - Cum pot fi sunetele?
 - Cum se numește cântarea cu vocea?
Dar cea cu instrumentele muzicale?
 - Ce sunt instrumentele muzicale? La ce folosesc?
Ce instrumente muzicale cunoști?

SUNETE DIN NATURĂ

oameni

animale

obiecte

fenomene ale naturii

CÂNTAREA

vocală

instrumentală

INSTRUMENTE

SUNETE

scurte

înalte

lungi

joase

Exersează!

- Ne pregătim vocea! Exerciții de respirație, de încălzire a vocii și de dicție. Nu uita de poziția corectă pentru cântat!
- Inspiră adânc, reține aerul până numeri la patru și spune, pe expirație:
BRA BRE BRI BRO BRU BRĂ BRÎ.
- Repetă silabele muzicale! Tonul va fi dat din ce în ce mai sus, apoi din ce în ce mai jos! **MA ME MI MO MU MĂ MÎ**
- Spune repede și clar:
*Un vultur stă pe pisc c-un pix în plisc!
O sapă lată, două sape late, șapte sape late și-alte șapte sape late.*

Învățã un cântec!

Melodie

(după auz)

Muzica: Wolfgang Amadeus Mozart

Hai, co - pii, cân - tați în cor, As - cul - tați de di - ri - jor. Vă dau to - nul
de cân - ta - re, Dar să nu cân - tați prea ta - re. Vai de
mi - ne, ce-ați fă - cut? Mult prea ta - re-ați în - ce - put.

Exersează!

- Cântă două versuri tare, două încet.
- Desenează mersul melodiei. Pe care silabă este cel mai înalt sunet? Dar cel mai jos? Câte silabe se intonează pe același sunet?
- Intonează două versuri cu vocea și următoarele două în gând.
- Cântați în lanț: un copil intonează primul vers, următorul pe al doilea și tot așa.
- Însoțește cântecul de mișcări corporale CLAP CLAP POC POC CLAP CLAP SNAP
- Intonează cântecul cu acompaniament de tamburină și clopoțel sau cu altă jucărie din orchestra de jucării muzicale.

Joc muzical

Ecoul 1

Intonați ritmat versurile următoare, cu gesturile potrivite:

*Să ne jucăm al ecoului joc,
Eu la fereastră, tu în alt loc,
Eu zic ceva și sunetul pleacă,
La tine ajunge și îl prinzi degrabă,
Și iute la mine-napoi îl trimiți!
Cu mare atenție să mă imiți!*

Ecoul 2

Alcătuieți un șir. Primul copil intonează un sunet, ceilalți îl repetă, din ce în ce mai încet. Continuați cu silabe, apoi cu cuvinte, toate pe o melodie inventată de voi!

Exersează!

- Ne antrenăm vocea!
Exerciții de respirație
Inspiră puternic.
Pe expirație, spune, prelung:
Ce frumoasă-i țara mea...
- Exerciții de dicție
Pronunțați din ce în ce mai repede:
*Un sas cam gras de-un ceas stă la taifas.
E pestriță prepeleț, dar mai pestriți sunt puii prepeleței pestrițe.*
- Exerciții de încălzire
Intonează în urcare versurile scrise cu roșu și în coborâre versurile scrise cu albastru:
Ce frumoasă-i țara mea!
Nu mai e alta ca ea!
Tare mult eu o iubesc!
Tot mereu am s-o cinstesc!
- Pășește, pe loc, în pas de marș. Bate din palme pe fiecare pas și recită sacadat versurile:
*Un, doi, un, doi,
Pasul e foarte vioi,
Ritmic, iute, cadentat,
Nu e pas de alergat.
Merg în rând și păstrez ritmul,
Eu în urmă, tu ești primul!
Măsura o respectăm
Și muzică învățăm!*

Învăț un cântec!

Câte țări sunt pe pământ

(după auz)

Muzica: George Enescu

Câ - te țări sunt pe pă - mânt, Tra, la, la, la, la, la, la. Cât stră - ba - te
Pla - iuri ca la noi nu sunt, Tra, la, la, la, la, la, la. Joc mai mân - dru

Du - nă - rea, Nu e ța - ră ca a mea. Tra, la, la, la,
nu gă - sesc De - cât jo - cul ro - mâ - nesc.

la, la, la, la, la, la, la, la, la, la, la, la, la.

Evaluare finală

1. Completează enunțurile următoare folosind cuvinte potrivite, pe care le scrii în caiet:

- Mai mulți oameni care cântă împreună formează un
- Oamenii au inventat ... muzicale.
- Când cântăm, trebuie să stăm în ... corectă.

2. Notează, în caiet, „intrusul” din șirurile următoare (ce nu se potrivește):

- vioară, chitară, fluier, contrabas;
- tobă, tamburină, nai, triangu;
- pian, saxofon, trompetă, fluier.

3. Tocmai ai compus un cântec vesel și dorești să îl acompaniezi. Alege din imaginile de mai jos un instrument de percuție, unul cu coarde și unul de suflat, care fac parte din orchestra ta, și transcrie numele lor în caiet.

4. Enumeră, în caiet, trei titluri de cântece vesele, despre animale, pe care le-ai învățat anul acesta.

ITEM	SUFICIENT	BINE	FOARTE BINE
1	Completează corect un enunț	Completează corect două enunțuri	Completează corect trei enunțuri
2	Identifică un element	Identifică două elemente	Identifică trei elemente
3	Menționează corect un instrument	Menționează corect două instrumente	Menționează corect trei instrumente
4	Precizează un titlu	Precizează două titluri	Precizează trei titluri

Gândește-te la activitatea ta de pe parcursul unității de învățare. Citește cu atenție fiecare comportament și bifează, pe fișa de la pagina 88, răspunsul care ți se potrivește cel mai bine. Verifică împreună cu profesorul tău dacă ai apreciat corect.

Fișa de observare a comportamentului

Gândește-te la activitatea ta de pe parcursul unității de învățare. Citește cu atenție fiecare comportament și bifează răspunsul care ți se potrivește cel mai bine. După completare, verifică împreună cu profesorul tău dacă ai apreciat corect.

Comportamentul	Niciodată	Uneori	Deseori	Întotdeauna
Am dovedit interes în învățare				
Am urmat instrucțiunile				
Am lucrat individual				
Am cerut ajutor când am avut nevoie				
Când am greșit, am vrut să aflu cum pot să corectez				
Am participat activ la activități				
Am dus activitățile până la capăt				
Mi-am spus părerea				
Am cooperat cu ceilalți în activitățile de grup				

Ai terminat clasa a II-a! Vacanță frumoasă!

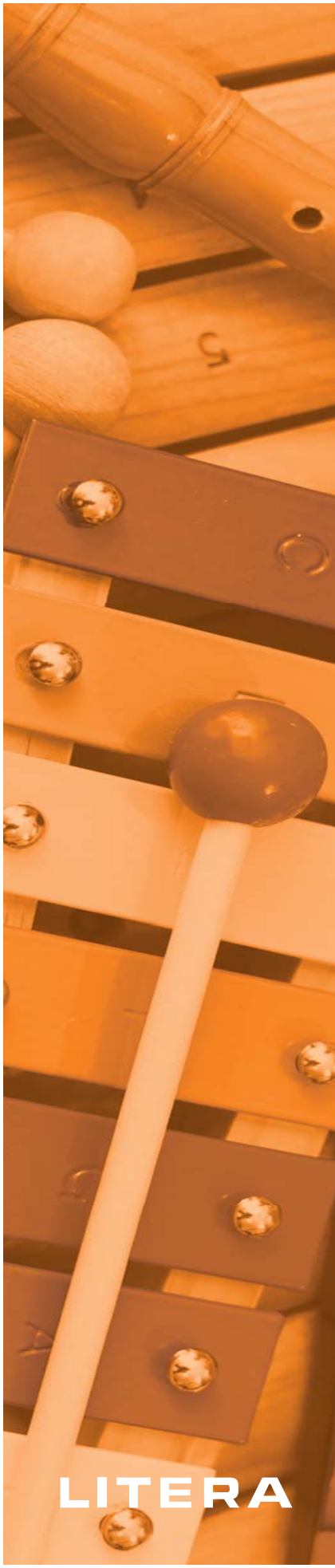

Încheierea poveștii

Părăsind Țara **Orchestra**,
Mergând pe lângă hotar,
Cântecel avea emoții
De sfârșit de an școlar.
Se gândea cum să se-ntoarcă
Către **Sunet**-Împărat
Și cu drag să-i povestească
Pe unde a explorat.
I-au ieșit atunci în cale
Toate **instrumentele**.
Și i-au spus: **Cântecel** dragă,
Să-ți mulțumim am dori,
Că i-ai dus mereu cu tine
Pe acești isteți copii,
Că i-ai ajutat să-nvețe

Cântece și melodii

Care să rămână-n suflet
Ca frumoase bucurii.
Să știi că ne-am împăcat,
După cum ne-ai învățat,
Cu domnul **Compozitor**.
El e chiar folositor!
Fără el n-am exista,
Nici noi, dar nici **muzica**!
Și vom face-un mare **cor**
Conducut chiar de **Dirijor**!
La sfârșit, felicitări
Pentru vesele-ntâmplări
Și vedem în zarea-aceea
Pe copiii dintr-a treia!

Manualul este prezentat
în variantă tipărită
și în variantă digitală.
Varianta digitală are un
conținut similar celei tipărite.
În plus, cuprinde o serie de
activități multimedia interactive
de învățare (exerciții interactive,
jocuri educaționale, animații,
filme, simulări).

LITERA

Tradiție din 1989

 www.litera.ro

ISBN 978-606-33-7536-1

9 786063 375361